

The Siemens logo, consisting of the word "SIEMENS" in a bold, teal, sans-serif font.

SIEMENS

Ingenuity for life

A woman wearing a white hard hat and an orange safety vest is smiling and talking on a mobile phone. She is standing on a city street at night, with blurred light trails from cars in the background. A blue geometric network pattern is overlaid on the right side of the image.

Siemens A/S Årsrapport 2015/2016

CVR-nr. 16 99 30 85

siemens.dk

Indhold

Året i hovedtræk for Siemens A/S koncernen

03 Året i hovedtræk for Siemens A/S koncernen

Påtegninger

04 Ledelsens regnskabspåtegning

05 Den uafhængige revisors påtegning

Ledelsesberetning

06 Selskabsoplysninger

07 Koncernoversigt

08 5 års hovedtal for koncernen

09 Beretning

10 Forretningen – risici og ledelsessystem

12 Siemens miljøportefølje

13 Siemens A/S forretningsområder

18 Medarbejdere

21 Miljø

22 Samfundet

Koncern- og årsregnskab 1. oktober – 30. september

24 Regnskabsberetning – Siemens koncernen

25 Resultatopgørelse

26 Balance

28 Egenkapitalsopgørelse

29 Pengestrømsopgørelse

30 Noter

40 Noter uden henvisning

Året i hovedtræk for Siemens A/S koncernen

Udviklingen i forretningsåret 2015/2016 har samlet set været tilfredsstillende for Siemens A/S koncernen.

Koncernen har oplevet en stigning i ordreindgangen som følge af et antal større ordrer i offshore vindsektoren samt et antal større energioptimeringsprojekter af offentlige bygninger. Endvidere har industri- og healthcare-forretningen generelt udviklet sig positivt.

Omsætningen er steget med 10 % i forhold til forretningsåret 2014/2015 som følge af øget aktivitet i alle divisioner.

Siemens A/S koncernen opnåede i regnskabsåret et resultat på 153 mio. kr., hvilket er en forbedring på 18 mio. kr. i forhold til sidste år. Der forventes udloddet 152 mio. kr. i udbytte.

Omkostningerne i koncernen til salg og administration er steget i forhold til forretningsåret 2014/2015 som følge af den øgede aktivitet samt generelle pris- og lønstigninger.

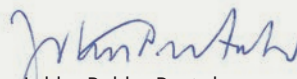
Organisationen er blevet ændret, idet Siemens A/S med regnskabsmæssig virkning fra den 1. oktober 2015 har afspaltet sin healthcare-forretning til Siemens Healthcare Diagnostics ApS, som efterfølgende er blevet omdannet til aktieselskabet Siemens Healthcare A/S.

Det gennemsnitlige antal beskæftigede er svagt faldet i forhold til forretningsåret 2014/2015, hvilket primært skyldes lavere aktivitet i Siemens Flow Instruments som følge af ud-

flytning af dele af produktionen. Til gengæld er antallet af beskæftigede steget i projektfretningen som følge af de store ordrer, som Siemens A/S har vundet de seneste år.

Dansk økonomi er fortsat præget af lav vækst og lave private investeringer, hvilket lægger en dæmper på markedsvæksten. Investeringerne forventes dog at stige i de kommende år blandt andet som følge af den stigende automatisering og digitalisering i de danske virksomheder. Endvidere forventes investeringerne i udbygningen af infrastrukturen på energi- og transportområdet samt byggeriet af nye hospitaler fortsat at bidrage positivt til væksten.

På baggrund af stigningen i ordrebeholdningen i forretningsåret 2015/2016 forventer Siemens A/S koncernen en stigning i omsætningen på 7-10 %. Resultatet af den ordinære drift for koncernen forventes at stige i takt med den stigende omsætning.

Jukka Pekka Pertola
Administrerende direktør, Siemens A/S

Ledelsens regnskabspåtegning

Bestyrelse og direktion har dags dato behandlet og godkendt årsrapporten og ledelsesberetningen for 2015/2016 for Siemens A/S.

Årsrapporten er aflagt i overensstemmelse med årsregnskabsloven. Vi anser den valgte regnskabspraksis for hensigtsmæssig, således at årsrapporten giver et retvisende billede af koncernens og selskabets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 30. september 2016, samt af resultatet

af koncernens og selskabets aktiviteter og koncernens pengestrømme for regnskabsåret 1. oktober 2015 – 30. september 2016.

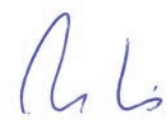
Ledelsesberetningen indeholder efter vores opfattelse en retvisende redegørelse for de forhold, beretningen indeholder. Årsrapporten indstilles til generalforsamlingens godkendelse.

Ballerup, den 8. december 2016

Direktion:

Jukka Pekka Pertola
(Adm. direktør)

Jürgen Lippert

Bestyrelse:

Peter Højland
(Formand)

Torkil Bentzen

Ann Hald Delcomyn

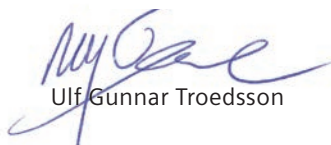
Antonis Eleftheriou

Jukka Pekka Pertola

Maria Marit Rahelt

Ulf Gunnar Troedsson

Den uafhængige revisors påtegning

Til aktionæren i Siemens A/S

Vi har revideret koncernregnskabet og årsregnskabet for Siemens A/S for regnskabsåret 1. oktober 2015 – 30. september 2016, der omfatter resultatopgørelse, balance, egenkapitalopgørelse og noter, herunder anvendt regnskabspraksis, for såvel koncernen som selskabet samt pengestrømsopgørelse for koncernen. Koncernregnskabet og årsregnskabet udarbejdes efter årsregnskabsloven.

Ledelsens ansvar for årsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et koncernregnskab og et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med årsregnskabsloven. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser nødvendig for at udarbejde et koncernregnskab og et årsregnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Revisors ansvar

Vores ansvar er at udtrykke en konklusion om koncernregnskabet og årsregnskabet på grundlag af vores revision. Vi har udført revisionen i overensstemmelse med internationale standarder om revision og yderligere krav ifølge dansk revisorlovgivning. Dette kræver, at vi overholder etiske krav samt planlægger og udfører revisionen for at opnå høj grad af sikkerhed for, om koncernregnskabet og årsregnskabet er uden væsentlig fejlinformation.

En revision omfatter udførelse af revisionshandlinger for at opnå revisionsbevis for beløb og oplysninger i koncernregnskabet og i årsregnskabet. De valgte revisionshandlinger afhænger af revisors vurdering, herunder vurderingen af risici for væsentlig fejlinformation i koncernregnskabet og i årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl. Ved risikovurderingen overvejer revisor intern kontrol, der er relevant for virksomhedens udarbejdelse af et koncernregnskab og et årsregnskab, der giver et retvisende billede. Formålet hermed er at udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke at udtrykke en

konklusion om effektiviteten af virksomhedens interne kontrol. En revision omfatter endvidere vurdering af, om ledelsens valg af regnskabspraksis er passende, om ledelsens regnskabsmæssige skøn er rimelige samt den samlede præsentation af koncernregnskabet og årsregnskabet.

Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Revisionen har ikke givet anledning til forbehold.

Konklusion

Det er vores opfattelse, at koncernregnskabet og årsregnskabet giver et retvisende billede af koncernens og selskabets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 30. september 2016 samt af resultatet af koncernens og selskabets aktiviteter og koncernens pengestrømme for regnskabsåret 1. oktober 2015 – 30. september 2016 i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Udtalelse om ledelsesberetningen

Vi har i henhold til årsregnskabsloven gennemlæst ledelsesberetningen. Vi har ikke foretaget yderligere handlinger i tillæg til den udførte revision af koncernregnskabet og årsregnskabet. Det er på denne baggrund vores opfattelse, at oplysningerne i ledelsesberetningen er i overensstemmelse med koncernregnskabet og årsregnskabet.

København, den 8. december 2016

Ernst & Young

Godkendt Revisionspartnerselskab
CVR-nr. 30 70 02 28

Søren Skov Larsen
Statsautoriseret revisor

Selskabsoplysninger

Siemens A/S

Borupvang 9
2750 Ballerup

CVR-nr.: 16 99 30 85

Stiftet: 1993

Hjemsted: Ballerup

Bestyrelse

Peter Højland, formand

Torkil Bentzen

Ann Hald Delcomyn (*medarbejdervalgt*)

Antonis Eleftheriou (*medarbejdervalgt*)

Maria Marit Rahelt (*medarbejdervalgt, koncern*)

Ulf Gunnar Troedsson

Jukka Pekka Pertola

Direktion

Jukka Pekka Pertola

Jürgen Lippert

Revisor

Ernst & Young

Godkendt Revisionspartnerselskab

Osvald Helmuths Vej 4

2000 Frederiksberg

Søren Skov Larsen

Generalforsamling

Ordinær generalforsamling afholdes den 8. december 2016.

Koncernoversigt

Siemens koncernoversigt pr. 30. september 2016

Siemens A/S

Forretningsområder

Industry

Digital Factory
Process Industries and Drives
Flow Instruments

Building Technologies

Mobility

Energy

Energy Management
Power and Gas

Datterselskaber

Siemens Industry Software A/S

Siemens Healthcare A/S

Øvrige Siemens aktiviteter i Danmark

Selskaberne er søsterselskaber til Siemens A/S og indgår ikke i konsolideringen af Siemens A/S.

- Siemens Financial Services Danmark, filial af Siemens Financial Services AB, Sverige
- Siemens Wind Power A/S

Joint ventures

- A2Sea A/S

5 års hovedtal for koncernen

5 års hovedtal for Siemens A/S koncernen

mio.kr.	2015/2016	2014/2015	2013/2014	2012/2013	2011/2012
Omsætning	3.656	3.323	3.507	3.646	3.243
Resultat af primær drift	209	191	181	150	101
Finansielle poster	-9	-5	-4	-4	0
Årets resultat	153	135	126	103	74
Udbytte	152	135	322	103	73
Anlægsaktiver	357	430	388	225	234
Omsætningsaktiver	1.412	1.229	1.381	1.988	1.283
Aktiver i alt	1.769	1.659	1.769	2.213	1.517
Aktiekapital	151	151	151	151	151
Egenkapital	515	497	684	661	631
Pengestrøm fra driftsaktivitet	150	180	47	180	57
Pengestrøm til investeringer	-6	-42	-260	-28	101
– heraf investeringer i materielle anlægsaktiver	-10	-43	-37	-34	-17
Pengestrøm fra finansiering	-138	-343	-115	-73	-146
– heraf nettoudbyttebetalinger	-135	-322	-103	-73	-151
Pengestrøm i alt	6	- 205	- 328	79	12
Gennemsnitligt antal medarbejdere	1.294	1.333	1.325	1.323	1.520
Aktivers omsætningshastighed	2,1	1,9	1,8	2,0	2,0
Egenkapitalforrentning	30,2	22,9	18,7	16,0	11,0
Overskudsgrad	5,7	5,7	5,1	4,1	3,1
Afkastningsgrad	12,2	11,1	9,1	8,0	6,2
Soliditetsgrad	29,1	30,0	38,7	29,9	41,6

Sammenligningstal er korrigeret for spaltninger og fusioner.

Sammenligningstal er ikke korrigeret for køb/salg af forretningsområder.

Nøgletalsdefinitioner ifølge Den Danske Finansanalytikerforening:

Aktivers omsætningshastighed

Årets omsætning i forhold til gennemsnitlige operative aktiver.

Egenkapitalforrentning

Årets resultat efter skat i forhold til den gennemsnitlige egenkapital.

Overskudsgrad

Driftsresultat før renter i procent af nettoomsætningen.

Afkastningsgrad

Driftsresultat før renter i procent af gennemsnitlige operative aktiver.

Soliditetsgrad

Egenkapital ultimo i procent af samlede passiver ultimo.

Beretning

Siemens A/S er en af Danmarks største teknologikoncerner, som har virket i det danske samfund siden midten af 1800-tallet, hvor koncernen leverede telegrafiudstyr og de første belysningsanlæg.

Den formelle etablering af Technisches Bureau København skete den 24. april 1893, og siden har Siemens deltaget aktivt i moderniseringen af det danske samfund med produkter og løsninger baseret på de nyeste teknologier med fokus på elektrificering, automatisering og senest digitalisering.

Siemens er tæt forbundet med elektrificeringen af samfundet, hvilket har været – og er – forudsætningen for at udvikle et moderne samfund. Det er Siemens strategi at fokusere sin forretning på de vækstmuligheder, der ligger i hele den elektriske værdikæde – fra produktion og transmission af elektricitet til effektiv udnyttelse af elektrisk energi. Med den digitale revolution åbner der sig nye muligheder for innovative produkter og løsninger, som vil få indflydelse på alle områder af samfundslivet.

Siemens A/S er en del af den globale virksomhed Siemens AG og arbejder derfor ud fra de samme principper om socialt ansvar og bæredygtighed (herunder CSR). Mål og aktiviteter på dette område er fastlagt i en overordnet politik for bæredygtighed, som har til formål at styrke Siemens virke som en ansvarlig virksomhed i det danske samfund og medvirke til at udvikle Danmark i en mere bæredygtig retning.

Indsatsen sker på flere plan – i forhold til forretningen, i forhold til medarbejderne og i forhold til miljøet og samfundet.

For Siemens er bæredygtighed tæt knyttet til forretningen, hvor indsatsen for at modvirke klimaforandringerne afspejler sig i en stor portefølje af produkter og løsninger, som bidrager til at reducere vores kunders CO₂-udledning. Som led heri har Siemens AG i 2015 annonceret, at koncernen har som mål at reducere sin egen CO₂-udledning med 50 % frem mod 2020, samt at være en 100 % CO₂-neutral virksomhed i 2030. Disse mål gælder også for Siemens aktiviteter i Danmark.

I forhold til medarbejderne er der generelt fokus på sundhed, hvor sportsklubben Siemens@ctive har medvirket til at øge opmærksomheden på betydningen af motion.

Som led i det løbende arbejde på at forbedre arbejdsmiljøet blev der i juni 2016 gennemført en arbejdspladsvurdering (APV) af det fysiske og det psykiske arbejdsmiljø.

I september 2016 afholdt Siemens A/S en familiedag på hovedkontoret i Ballerup, hvor alle medarbejdere var inviteret til at besøge virksomheden med deres familier for at få indblik i, hvad Siemens beskæftiger sig med.

Endelig prioriterer Siemens at bidrage til at øge interessen for de naturvidenskabelige uddannelser, herunder i høj grad ingeniørfaget, da det er afgørende både for Siemens og for det danske samfund at have adgang til højt kvalificeret arbejdskraft nu og i fremtiden.

Som led i opfølgningen på CSR-indsatsen har Siemens identificeret et antal målepunkter (KPI'er), som rapporteres regelmæssigt med henblik på at følge udviklingen, samt identificere behov for nye initiativer. Et udvalg af disse KPI'er indgår i dette års ledelsesberetning.

Siemens AG er siden 1999 blevet vurderet af Dow Jones Sustainability Index og har i september 2016 opnået en rating på 89 point ud af 100, hvilket fastholder Siemens AG's position som en af de førende virksomheder i indekset.

Danmarks Digitale Førertrøje

Digitalisering er en af de afgørende megatrends, som vil få stor betydning for Danmark og danske virksomheder i de kommende år. Ved at digitalisere vores samfund kan vi effektivisere den offentlige sektor og øge virksomhedernes produktivitet og konkurrencedygtighed. For at sætte fokus på digitalisering har Siemens indgået et samarbejde med dagbladet Børsen om at uddele prisen 'Danmarks Digitale Førertrøje'. Prisen uddeles til en virksomhed eller organisation, der bruger digitaliseringens muligheder til at øge konkurrenceevnen.

Forretningen – risici og ledelsessystem

Siemens A/S koncernen er organiseret i fem forretningsområder, som hver repræsenterer en eller flere af Siemens AG's divisioner.

Divisionerne markedsfører Siemens AG's produkter og løsninger til private og offentlige kunder i Danmark enten direkte eller gennem distributører og forhandlere. Samarbejdet mellem divisionerne sikres blandt andet gennem Siemens Key Account Management, som er implementeret i forhold til et antal store kunder. Den målrettede indsats med fokus på et antal store kunder betyder også, at Siemens er mindre følsom over for generelle udsving i markedet.

Porteføljen er meget bred og strækker sig fra salg af enkelte komponenter og produkter til store komplekse projekter, hvor engineering og projektledelse indgår som væsentlige elementer i den samlede ydelse. Disse projekter strækker sig ofte over flere år, og succesfuld gennemførelse kræver et tæt samarbejde med kundens projektorganisation.

Corporate Governance

Ud over gældende lovgivning er udgangspunktet for ledelsesprocesserne i Siemens A/S, at selskabet er et datterselskab i den tyske Siemens koncern. I tillæg dertil bestræber Siemens A/S sig på at følge gældende standarder for god corporate governance. Dette kommer blandt andet til udtryk i bestyrelsens sammensætning med uafhængige medlemmer samt bestyrelsens arbejds gange, der i vidt omfang følger anbefalingerne for god selskabsledelse.

Risici

Koncernens væsentligste driftsrisici er knyttet til evnen til at håndtere større, komplicerede projekter og anlægsopgaver i henhold til de aftalte kravspecifikationer og tidsterminer. Siemens har derfor fokus på uddannelse og certificering af projektledere, ligesom der er retningslinjer for godkendelsen af projekter af en vis størrelse og kompleksitet.

En stor del af Siemens A/S forretning relaterer sig til vindsektoren, hvilket blandt andet omfatter levering af komponenter til vindmølleindustrien samt transmissionsløsninger til offshore vindmølleparker. En nedgang i aktiviteten i vindsektoren vil derfor have betydning for udviklingen i omsætningen.

Ud over markedsnedgang og store projekter udgør hacking af Siemens systemer, brud på konkurrencelovgivningen samt leverandørsvigt væsentlige risici for forretningen. Siemens ledelsessystemer er i høj grad designet til at håndtere disse risici. Håndteringen af finansielle risici, herunder valuta-, rente- og kreditrisici er beskrevet i regnskabsberetningen.

Ledelsessystem

Siemens A/S har et integreret ledelsessystem, som omfatter kvaliteten af Siemens leverancer samt det interne og det eksterne miljø. Ledelsessystemet er certificeret i henhold til ISO 9001 (kvalitet), ISO 14001 (miljø) og OHSAS 18001 (arbejdsmiljø), som bliver verificeret af Lloyd's to gange årligt med henblik på at identificere afvigelser og forbedringstiltag. Ledelsessystemet recertificeres hvert tredje år, senest i februar 2016.

Siemens Business Conduct Guidelines (BCG) rummer Siemens AG's grundlæggende principper og regler for, hvordan vi ønsker at drive vores virksomhed med respekt for gældende love samt internationale og generelt anerkendte konventioner om overholdelse af menneskerettigheder, bekæmpelse af korruption med videre. Alle medarbejdere underskriver ved deres ansættelse BCG og får en gennemgang af retningslinjerne som led i deres introduktionsforløb. Endvidere afholdes der løbende kurser i relation til udvalgte områder for at sikre, at medarbejderne er ajour med kravene i lovgivningen samt koncernens politikker og retningslinjer. I 2015/2016 har 60 medarbejdere således deltaget i det grundlæggende compliance-kursus. Endvidere har 216 medarbejdere som led i den årlige 'integrity dialogue' deltaget i træning i at forebygge hvidvask samt i brugen af 'whistleblowing' som middel til at rapportere mulige brud på koncernens retningslinjer.

Der er udnævnt compliance officers, som skal medvirke til at udbrede compliancekulturen i virksomheden, og der er blandt andet etableret en 'whistleblower'-ordning, som giver både medarbejdere og eksterne mulighed for anonymt at rapportere uregelmæssigheder. Der er ikke rapporteret nogen uregelmæssigheder i det seneste forretningsår i Siemens A/S koncernen.

Siemens AG har endvidere etableret et omfattende system til håndtering af risici gennem regelmæssige kontroller, som sikrer, at Siemens interne regler efterleves, og at regnskaberne er retvisende. Der er udnævnt risk and internal control officers, som er ansvarlige for at organisere det omfattende kontrolarbejde. Eksportkontrol er også et vigtigt indsatsområde, og der er udnævnt ECC officers (Export Control and Customs), som har til opgave at sikre, at Siemens efterlever reglerne for eksportkontrol.

Med den stigende digitalisering øges kravene til sikring af virksomhedens data og kommunikation mod uautoriseret indtrængen. Siemens har stor fokus på informationssikkerhed og arbejder løbende på at forbedre både de præventive kontroller og evnen til at afsløre forsøg på hacking. Ud over de tekniske løsninger er det af stor betydning, at medarbejderne har høj grad af opmærksomhed på informationssikkerhed. Derfor gennemføres der regelmæssigt tiltag i form af online træning og kurser.

Leverandøransvar

Leverandørerne udgør en væsentlig del af den samlede værdikæde, og Siemens AG ser det som en del af sit ansvar at sikre, at virksomhedens leverandører lever op til høje standarder.

For at tydeliggøre Siemens principper for forretningsførelse er der udfærdiget et 'Code of Conduct for Siemens Suppliers', som alle selskabets leverandører forpligter sig til at overholde. 'Code of Conduct for Siemens Suppliers' bygger på principperne i FN's Global Compact, som blandt andet omhandler respekt for menneskerettigheder, arbejdstagernes ret til organisering, eliminering af børnearbejde og diskrimination, miljøbeskyttelse og antikorruption.

Virksomheder, som Siemens indgår særligt tætte relationer med (Business Partners), bliver tillige underlagt en compliance due diligence.

Siemens AG udgør den største enkeltleverandør til Siemens A/S. For at sikre, at tredjepartsleverandørerne lever op til retningslinjerne, gennemføres en årlig evaluering af alle leverandører, som leverer for mere end 50.000 euro på årsbasis, med fokus på kvalitet, leverancesikkerhed, miljøledelse og sikkerhed. Evalueringen bidrager til at minimere risikoen for leverandørsvigt og problemer med compliance i forsyningskæden.

Kundetilfredshed

Kundetilfredsheden måles årligt ved hjælp af den internationalt anerkendte Net Promoter Score (NPS), som vurderer, hvorvidt kunderne vil anbefale Siemens til andre. På baggrund af undersøgelsen gennemføres tiltag til at forbedre ydelser og service på områder, hvor kunderne påpeger forbedringsmuligheder.

Resultatet af den seneste undersøgelse, som er gennemført i foråret 2016, viser, at kundetilfredsheden ligger på et højt niveau trods en mindre tilbagegang i forhold til 2015. Udviklingen i den gennemsnitlige score fremgår af nedenstående tabel.

Udviklingen i kundernes vurdering* af Siemens A/S fra 2013/2014 til 2015/2016

Kundetilfredshed	2015/2016	2014/2015	2013/2014
Kundernes vurdering af Siemens (gennemsnit på skala 1-10)	7,9	8,0	7,9

* Spørgsmål: Hvor sandsynligt er det, at De vil anbefale Siemens til en kollega eller forretningspartner?

Ud over den årlige undersøgelse måler enkelte divisioner regelmæssigt kundetilfredsheden i forbindelse med projekter og serviceleverancer.

Siemens miljøportefølje

Den globale opvarmning stiller vores samfund over for store udfordringer blandt andet i form af stigende vandstand i verdenshavene. Det er derfor vigtigt at reducere den stigende udledning af CO₂ til atmosfæren.

Verden har imidlertid stigende behov for energi, og derfor er det vigtigt at udvikle alternativer til fossile brændstoffer samt optimere anvendelsen af energi. Siemens bidrager hertil gennem en af verdens største porteføljer af miljøvenlige løsninger og produkter, som medvirker til at reducere CO₂-udledningen og dermed bremse den globale opvarmning. Det drejer sig blandt andet om løsninger til at øge energieffektiviteten i industrien og i kraftværker, reducere energiforbruget i bygninger og producere vedvarende energi baseret på vind.

Siemens AG's miljøportefølje udgjorde ifølge den seneste opgørelse på koncernniveau pr. 30. september 2016 i alt 46 % af den samlede omsætning, hvilket er en stigning på tre procentpoint i forhold til året før. Ifølge samme opgørelse bidrog koncernens miljøportefølje til at reducere kundernes CO₂-udledning med 521 millioner tons akkumuleret, hvilket er en stigning på knap 7 % i forhold til året før.

Også i Danmark bidrager Siemens miljøportefølje til at reducere CO₂-udledningen og forbedre miljøet.

Siemens har i det forgangne forretningsår vundet flere nye ordrer på energioptimeringsprojekter i kommuner og på hospitaler, hvilket medvirker til at nedsætte energiforbruget i bygningerne og dermed CO₂-udledningen. Interessen for energioptimering i den private sektor er stigende, og Siemens har i 2015/2016 vundet den første større ordre på renovering af et butikscenter.

Siemens er i samarbejde med Aarsleff Rail A/S i gang med at elektrificere den resterende del af jernbanen i Danmark, hvilket vil bidrage til at nedbringe CO₂-udledningen fra transportsektoren. Den første strækning Esbjerg-Lunderskov forventes at blive afsluttet i 2017.

Siemens vandt ordren på etablering af HVDC-forbindelsen til Holland, hvilket styrker Danmarks forbindelser til omverdenen og dermed bidrager til at sikre fundamentet for udbygningen af vedvarende energi gennem et sammenhængende transmissionsnet med stærke forbindelser til andre lande.

Siemens har vundet en del større ordrer på levering af transmissionsudstyr til offshore vindmølleparker omkring Storbritannien, og som underleverandør til vindmølleindustrien har Siemens endvidere leveret en stor del af komponenterne til de vindmøller, som er blevet produceret i Danmark.

Siemens A/S søsterselskab Siemens Wind Power A/S bidrager også væsentligt til reduktionen af CO₂ gennem opsætning af vindmøller og har en førende position på verdensmarkedet for offshore vindmøller.

Siemens A/S forretningsområder

Industry

Industry repræsenterer Siemens AG's divisioner Digital Factory samt Process Industries and Drives.

Endvidere er Siemens produktionsfaciliteter inden for Flow Instruments en del af industriforretningen.

Aktiviteter inden for industriel software varetages af datterselskabet Siemens Industry Software A/S.

Den samlede industriforretning har udviklet sig positivt med stigende omsætning i 2015/2016 sammenlignet med året før, hvilket skyldes, at Siemens har vundet nye kunder samt vækst i vindmølleindustrien.

Digital Factory samt Process Industries and Drives

De to divisioners produkter og løsninger spænder fra standardprodukter og komponenter over systemløsninger til energi- og automationsteknologi. Siemens produkter kan således indgå i alle sammenhænge inden for industrien og danne baggrund for innovative automationsløsninger, da porteføljen rummer alt inden for avancerede procesinstrumenter, installations- og koblingsmateriel samt de såkaldte drivetrainløsninger, hvor gear, kobling, motor og frekvensomformere er optimeret, så der opnås lavere energiforbrug.

Som den førende leverandør af industrisoftware optimerer Siemens hele værdikæden i produktionsvirksomheder – fra produktdesign og produktudvikling til salg og service.

Divisionernes salg fordeler sig på direkte salg til slutkunder i industrien samt salg via distributører og certificerede Solution Partners. En stor del af salget af produkter og komponenter foregår online via Siemens Industry Mall.

Flow Instruments

Flow Instruments producerer elektroniske målere baseret på coriolisteknologien. Endvidere gennemføres der forsknings- og udviklingsaktiviteter vedrørende mekaniske og elektroniske målere baseret på for eksempel magnetisk-, induktiv- og ultralydsteknologier.

I 2013/2014 blev markedets letteste og mest kompakte digitale flowmålersystem, SITRANS FC410 lanceret, og efter en svag start har salget af de nye flowmålere udviklet sig positivt gennem 2015/2016.

Siemens Industry Software A/S

Datterselskabet Siemens Industry Software A/S leverer løsninger til design af produkter (Product Lifecycle Management, PLM), samt softwareløsningen COMOS, som er rettet mod optimering af den samlede produktionsproces.

Med Siemens PLM software er det muligt at styre produktoplysningerne digitalt – fra idé til udfasning, hvorimod COMOS dækker alt – fra design og udvikling til drift og vedligehold af et samlet procesanlæg.

Nordjyllands største biogasanlæg kan styres fra en smartphone

Siemens har gennem et samarbejde med en række interessenter været med til at fremtidssikre Nordjyllands største biogasanlæg, GrønGas Vrå, der på fornem vis vil bidrage til den danske energiforsyning og grønne fremstilling i fremtiden. Det er blevet til et automatiseret anlæg med høj effektiviserings- og udnyttelsesgrad og med mest mulig intelligens bygget ind i løsningen – og ikke mindst, kan det nye anlæg styres og overvåges enkelt og sikkert via en smartphone eller en tablet.

Siemens A/S forretningsområder

Building Technologies

Building Technologies leverer produkter og løsninger til bygninger, som sparer energi, øger komforten og giver sikkerhed ved at beskytte mennesker og værdier. Løsningerne kan leveres enkeltvis eller som multidisciplinære løsninger, som blandt andet omfatter styring af lys, varme og ventilation samt adgangssikring, videoovervågning, tyverisikring, branddetektering og rumslukning.

Siemens er en af de førende leverandører på markedet og servicere en bred vifte af både private og offentlige kunder. Kombinationen af et højt kompetenceniveau og en stærk løsningsportefølje betyder, at Siemens er i stand til også at løse opgaver med meget specifikke krav, der spænder fra eksempelvis pharmaindustrien til bevaringsværdige bygninger.

Omsætningen i Building Technologies har udviklet sig positivt i 2015/2016, hvilket blandt andet skyldes en række større energioptimeringsprojekter. Siemens er såkaldt ESCO-leverandør (Energy Service Company) og tilbyder energirenoveringer med garanterede besparelser. Dette forretningsområde udvikler sig meget positivt med en fortsat udbygning af kundeporteføljen inden for kommuner, hospitaler og private virksomheder.

Danmarks hidtil største ESCO-aftale

I forretningsåret 2015/2016 har Building Technologies vundet et antal store ESCO-ordrer på energioptimering, blandt andet hos Hvidovre Hospital. Her skal Siemens bidrage til, at hospitalet opnår deres '5-10-15-plan', som indebærer, at i løbet af 5 år skal 10 % af hospitalets strømforbrug være dækket af vedvarende energikilder og hospitalets energiforbrug være reduceret med 15 %. Aftalen er den største af sin art i Danmark.

Mobility

Mobility leverer løsninger inden for transport og logistik med henblik på at sikre en pålidelig og miljøvenlig infrastruktur til blandt andre jernbaner, havne og lufthavne samt løsninger, der kan håndtere udfordringerne fra den øgede trafik i byerne som følge af den stigende urbanisering. Divisionen beskæftiger således et stort antal specialister, der arbejder med IT- og kommunikationsløsninger til den danske transportsektor samt projekter i udlandet.

Omsætningen i Mobility er steget i 2015/2016, hvilket primært skyldes et antal store projekter, som divisionen har vundet de seneste år, herunder blandt andet ordren på nyt signalsystem (CBTC) til S-banen samt ordren på elektrificering af den resterende del af jernbanen i Danmark. Disse projekter løber over flere år, og succesfuld gennemførelse kræver et tæt samarbejde med kundens projektorganisation.

Hvad angår det nye signalsystem til S-banen, er den første strækning mellem Hillerød og Jægersborg i kommerciel drift. Det samlede projekt forventes at blive afsluttet i 2021.

I forbindelse med elektrificeringen af jernbanen forventes den første strækning mellem Esbjerg og Lunderskov at blive afsluttet i løbet af foråret 2017. Det samlede elektrificeringsprojekt forventes at blive afsluttet om ca. 10 år.

Andre større igangværende leverancer er blandt andet installationen af kommunikationsudstyr (GSM-R Voice) i fjernbanetogene samt S-togene, levetidsforlængelsen af det nuværende automatiske tog-kontrolsystem (ATC) samt udvikling af de kommunikationsmoduler, som skal sikre, at ATC-systemet kan kommunikere med den nye europæiske standard for sikkerhed (ERTMS), som er ved at blive implementeret på fjernbanen. Projekterne følger de fastlagte planer.

Projektet med udvikling og installation af et nyt overvågnings- og kontrolsystem til Storebæltsforbindelsen er afsluttet.

I de kommende år forventes yderligere investeringer i den kollektive transport, herunder et antal letbaneprojekter, nye elektriske lokomotiver og togsæt til DSB samt nye systemer til mere intelligent styring og overvågning af vejtrafikken.

Endvidere er eldrevne busser i spil som middel til at reducere udledningen af CO₂ og andre miljøskadelige partikler i byerne. Siemens udgav i maj måned 2016 rapporten 'Grøn omstilling med elektriske busser', som dokumenterer, at eldrevne busser kan bidrage til en mere miljøvenlig transport i København. Endvidere viste Siemens i samarbejde med Volvo på konferencen 'Trafikdage' i Aalborg i august måned eksempler på elektriske busser og ladeløsninger.

Store miljøgevinster ved at indføre el-drevne bybusser

Siemens rapport 'Grøn omstilling med elektriske busser' fra maj 2016 viser, at el-drevne busser kan bidrage til en mere miljøvenlig transport i byerne. Hvis de 385 busser i København bliver drevet af grøn kørestrøm i stedet for diesel, vil byen spare 37.000 ton CO₂ om året. Samtidig vil man reducere både luftforurening og støjniveau væsentligt, konkluderer Siemens i rapporten. De elektriske busser samt en mobil ladestander blev fremvist og afprøvet i august måned på konferencen 'Trafikdage' i Aalborg.

Siemens A/S forretningsområder

Energy

Energy repræsenterer Siemens AG koncernens divisioner Energy Management samt Power and Gas, som også inkluderer Power Generation Services.

Omsætningen i Energyforretningen er steget i 2015/2016 som følge af en positiv udvikling i offshore-forretningen samt fremdrift på projekter vundet i tidligere forretningsår.

Energy Management

Energy Management beskæftiger sig med transmission og distribution af energi, hvor Siemens er en af verdens førende udbydere af produkter, systemer og løsninger til el-nettet. Porteføljen omfatter blandt andet lav- og mellem-spændingsudstyr, netstationer, koblingsanlæg og transformere samt højspændingsudstyr.

I Danmark leverer Energy Management eksempelvis højspændte jævnstrømsforbindelser (HVDC) og mange af de netstationer, der transmitterer strømmen fra højspændingsnettet til distributionsnettet, som bruges af industrien og i husstande, samt transformerstationer til havvindmølleparker. De primære kunder er energi- og forsyningsselskaber samt større industrivirksomheder.

Energy Management har i 2015/2016 vundet en række ordrer på elektrisk udrustning omfattende blandt andet mellem- og højspændingsanlæg til vindmølleparker ved Storbritannien og i den tyske del af Nordsøen. Endvidere har Energy Management vundet ordren på etablering af en HVDC-forbindelse til Holland (projekt Cobra). Divisionen har en meget stor del af sine aktiviteter uden for Danmarks grænser.

Power and Gas

Power and Gas udvikler globalt innovative teknologier, der er afgørende for at gøre energiproduktion så effektiv som mulig. Produktpaletten omfatter blandt andet damp- og gasturbiner, kompressorer samt kontrolsystemer, som styrer, regulerer og overvåger anlæggene. Endvidere udføres service og vedligeholdelsesopgaver, herunder modernisering og opgradering af udstyr. De primære kunder er kraftværker, industri-, energi- og forsyningsselskaber samt olie- og gasindustrien.

Power and Gas inkluderer også et Aeration Competence Center (ACC) i Helsingør, som har ansvar for udvikling af miljøvenlige og energieffektive produkter og løsninger til beluftning i forbindelse med eksempelvis spildevandsrensning, røggasafsvovling og fermentation.

Blandt de større projekter i 2015/2016 er leverancen af dampturbine, generator og kontrolanlæg til det kommende forbrændingsanlæg på Amager. Projektet startede i 2013 og skulle oprindeligt være afsluttet i 2016. Anlægget er imidlertid forsinket og vil tidligst stå færdigt i 2017.

Nyt søkabel til Holland øger afsætningsmulighederne for vedvarende energi

Når Cobra-forbindelsen er færdig i 2019 bliver transmissionsforbindelserne til udlandet styrket, hvilket forbedrer mulighederne for at eksportere strøm. Siemens skal levere de to 700 MW HVDC-konverterstationer i henholdsvis Holland og Danmark.

Healthcare

Med regnskabsmæssig virkning fra den 1. oktober 2015 har Siemens A/S udskilt sin healthcareforretning til Siemens Healthcare Diagnostics ApS, som efterfølgende er blevet omdannet til aktieselskabet Siemens Healthcare A/S.

Siemens Healthcare A/S repræsenterer Siemens AG koncernens division Healthcare, som omfatter forretningsområderne Diagnostics Imaging, Advanced Therapies, Ultrasound, Diagnostics, Point of Care Diagnostics samt Services. Services omfatter workflow-optimering, drift og vedligehold samt service af installeret udstyr.

I maj 2016 har Siemens Healthcare globalt ændret navn til Siemens Healthineers.

Siemens Healthineers er blandt markedets førende leverandører af innovative produkter og løsninger til både den offentlige sektor og private aktører i Danmark.

Siemens Healthineers er totalleverandør af løsninger inden for billeddiagnostik, digitalt og konventionelt røntgenudstyr, MR-, CT- og PET-scannere, ultralydscannere samt laboratorieudstyr til hospitaler og praktiserende læger.

Inden for sundheds-IT er Siemens Healthineers leveringsdygtig i blandt andet systemer til elektronisk arkivering og udveksling af billeder (RIS/PACS-systemer), billedvisualiseringssystemet syngo.via, som kan anvendes på tværs af udstyr og lokationer, samt IT-baserede arkiveringsløsninger (VNA), der kan forenkle og forbedre samarbejdet mellem forskellige sundhedsprofessionelle.

Tidlig diagnose spiller en stigende rolle for sundhedssektoren, og Siemens Healthineers ønsker at udbygge sin position på markedet gennem innovative løsninger inden for det konstant voksende diagnostiske område.

Siemens Healthineers har styrket sin position på det danske marked i 2015/2016 gennem en række nye ordrer, herunder blandt andet 3 MAGNETOM AERA 1.5T MR-scannere til Sydvestjysk Sygehus, et antal 'high end' CT-scannere til blandt andet Herlev og Odense Universitetshospital samt flere ordrer på Multitom Rax og Ysio MAX røntgenudstyr. Dertil kommer to PET-CT-scannere til Vejle Sygehus. Endvidere er Danmarks ældste 3T MR-scanner på Hvidovre Hospital blevet opgraderet. Scanneren blev oprindeligt installeret i 2002.

På diagnosticsområdet har der været høj aktivitet i forbindelse med installationen af de vundne automationsprojekter til Aarhus Universitetshospital Skejby samt Regionshospitalet Randers.

Den samlede omsætning i forretningsåret 2015/2016 er steget i forhold til 2014/2015.

SOMATOM Force er en ny 'high end' CT-scanner i en klasse for sig

Scanneren udmærker sig ved at kunne scanne en patient fra top til tå på blot få sekunder med høj billedkvalitet og samtidig bruge væsentlig færre røntgenstråler end andre CT-scannere. Ligeledes er mængden af kontrastvæske, patienter skal have under scanning, blevet kraftigt reduceret, hvilket er til gavn for patienterne, hospitalets økonomi og ikke mindst miljøet. I Danmark har Siemens solgt i alt seks SOMATOM Force scannere, hvilket betyder, at Danmark er det land i verden, som har flest SOMATOM Force pr. indbygger.

Medarbejdere

Medarbejdere

Et af Siemens A/S største aktiver er dygtige, innovative og højt motiverede medarbejdere. Derfor er aktiviteter, som understøtter medarbejdernes kompetencer og engagement, naturligt i fokus, og der implementeres løbende tiltag, som kan forbedre medarbejdernes sundhed og trivsel samt faglige og personlige udvikling.

Medarbejdernes engagement i og tilfredshed med arbejdspladsen måles derfor regelmæssigt. Den seneste globale medarbejderundersøgelse, som blev gennemført i 2015, viste således en samlet 'engagement score' på 89 %, hvilket er højere end det fastlagte mål på 85 %. Den næste globale medarbejderundersøgelse gennemføres i 2017.

Medarbejderengagement	2015/2016	2014/2015	2013/2014
Overordnet engagement-score i procent 1)	Ikke gennemført	89 %	87 %

1) Engagement-scoren er beregnet på basis af svarene på 6 udvalgte spørgsmål. Tallet inkluderer Siemens A/S koncernen excl. Flow Instruments og Siemens Industry Software A/S.

Diversitet

Siemens AG har som mål at fremme diversiteten i virksomheden på globalt plan. Virksomheden skal afspejle det omgivende samfund, og diversitet anses for at være en værdifuld kilde til innovation og udvikling.

På baggrund heraf og med henvisning til Lov nr. 1383 om måltal og politikker for det underrepræsenterede køn har bestyrelsen for Siemens A/S sat som mål, at andelen af kvinder blandt de fem generalforsamlingsvalgte medlemmer skal udgøre 20 % i 2017. Pr. 30. september 2016 er der ingen generalforsamlingsvalgte kvinder i bestyrelsen, og målet er således ikke opnået. Dette skyldes, at der ikke har været udskiftninger i bestyrelsen. Til gengæld er to ud af tre medarbejdervalgte repræsentanter kvinder.

Siemens A/S havde som mål, at andelen af kvinder i ledende positioner pr. 30. september 2015 skulle udgøre minimum 17 %. Andelen udgjorde ved udgangen af forretningsåret 2015/2016 kun 13 %, hvilket er en tilbagegang i forhold til sidste år på et procentpoint. Det er fortsat målet at vende denne udvikling og øge andelen af kvinder i ledelsen til 17 % inden 2020.

Politikken for kvinder i ledelse omfatter følgende elementer:

- De kvinder, som har et identificeret potentiale til at varetage en ledende stilling, får udarbejdet en individuel udviklingsplan.
- Der er fokus på at udpege kvinder til Siemens talentprogram for at støtte kvinders karriereudvikling.
- De af Siemens kvindelige medarbejdere, som deltager i et talentprogram, får tildelt en mentor, som skal følge og understøtte deres udvikling.

Disse tiltag har vist sig ikke at være tilstrækkelige til at øge andelen af kvinder i ledelsen, hvorfor det er nødvendigt at iværksætte yderligere tiltag.

En af udfordringerne hænger sammen med den meget lave andel af kvinder inden for de dele af ingeniørfagene, hvor Siemens arbejder. Siemens deltager derfor i forskellige aktiviteter blandt andet i samarbejde med Ingeniørforeningen i Danmark med henblik på at øge kvinders interesse for teknisk-naturvidenskabelige fag.

Andelen af kvinder ansat i Siemens A/S koncernen udgør 27 %, men i de ingeniørtunge jobfunktioner (salg, teknisk service, projektledelse og engineering) udgør andelen af kvinder samlet set 10 %. Da det i høj grad er fra disse jobfunktioner, at lederne rekrutteres, er det en stor udfordring at nå målet på 17 %.

Kvinder i ledelse	2015/2016	2014/2015	2013/2014
Andelen af kvinder i ledende stillinger 1)	13 %	14 %	16 %

1) Omfatter andelen af kvinder, som er indplaceret på Siemens stillingsniveau PL5 og opefter.

Arbejdsmiljø

Siemens sætter en høj standard for sikkerhed og sundhed for at skabe gode rammer for et attraktivt arbejdsliv for medarbejderne, samt sikre kvalitet og effektivitet i opgaveløsningen.

Det er Siemens mål – også ud over gældende arbejdsmiljøkrav – at reducere antallet af arbejdsrelaterede ulykker og sygdomme til et realistisk minimum. Siemens opfordrer sine samarbejdspartnere til at dele denne ambition og samarbejder med både kunder og leverandører om løbende forbedringer.

Sikkerhed og sundhed er en integreret del af virksomheden og det daglige arbejde. Derfor er det vigtigt, at alle medarbejdere arbejder i et miljø med sikre processer, høj uddannelsesstandard og en arbejdsmiljøorganisation, der matcher virksomhedens målsætning. Som led heri holdes der hvert år en landsdækkende arbejdsmiljødag med deltagelse af alle virksomhedens arbejdsmiljørepræsentanter.

Siemens A/S er certificeret i henhold til OHSAS 18001. Som led heri gennemføres derfor regelmæssige undersøgelser af både det fysiske og det psykiske arbejdsmiljø (APV). Den seneste arbejdspladsvurdering (APV), som er gennemført i juni 2016, viser, at der generelt er stor tilfredshed med arbejdspladsen blandt medarbejderne, idet 89 % er tilfredse med deres job, og 75 % er tilfredse med arbejdsmiljøet. 86 % af medarbejderne deltog i undersøgelsen.

Resultaterne er blevet bearbejdet i samarbejde med arbejds- miljørepræsentanterne med henblik på at identificere konkrete forbedringsbehov. På firmaplan er de væsentligste problemstillinger relateret til støj og stress, idet 54 % af medarbejderne oplever støjgener på deres arbejdsplads (typisk fra andre personer eller telefoner), og 38 % føler sig til tider stresset. Som følge heraf er der iværksat en generel kampagne for at gøre medarbejderne opmærksomme på at tage hensyn til kollegaerne, og der er sat yderligere fokus på stressproblematikken i hele organisationen (se afsnittet om sundhed).

Ud over de generelle tiltag vil der blive gennemført specifikke indsatser i de enkelte divisioner og afdelinger. I 2015/2016 har division Mobility i en periode anvendt en worklife balance app, som gav medarbejderne mulighed for at indikere deres stressniveau og – såfremt de ønskede det – at blive kontaktet af en konsulent med tilbud om vejledning i forebyggelse og håndtering af stress.

Erfaringerne med denne service har været positive og vil blive anvendt i andre områder, såfremt der er behov for det.

Antallet af ulykker med fravær er væsentligt forøget i 2015/2016, hvilket skyldes en stigning i antallet af færdselsuheld. En analyse af disse viser dog ikke noget mønster. Trods stigningen ligger forekomsterne stadig under det maksimalt tilladte niveau på 3 ulykker pr. million arbejdstimer, som Siemens har fastlagt.

Statistikken for sygefravær viser et fald i 2015/2016 og ligger dermed igen under det fastlagte maksimale niveau på 2,5 %. Da der ikke sker nogen registrering af årsagerne til sygefraværet, er det dog ikke muligt at vurdere, om der er nogen sammenhæng mellem medarbejdernes oplevelse af stress og udviklingen i sygefraværet.

Ulykker og sygefravær	2015/2016	2014/2015	2013/2014
Antal ulykker med fravær pr. million arbejdstimer 1)	2,80	1,32	1,36
Sygefravær i procent 2)	2,4 %	2,9 %	1,9 %

1) Antal ulykker med fravær mere end en dag målt i forhold det samlede antal normerede timer.

2) Antal timer med fravær som følge af egen sygdom eller barns sygdom i procent af det samlede antal normerede timer.

Sundhed

I Siemens prioriteres trivsel og sundhed højt. Det kommer blandt andet til udtryk i kantinerne, hvor maden tilberedes med fokus på sund kost. Alle medarbejdere tilbydes desuden dagligt gratis frugt, og flere lokationer har egne fitness-centre.

Alle medarbejdere er omfattet af en obligatorisk forsikring ved kritisk sygdom samt en generel helbredsikring.

Herudover er alle funktionærer omfattet af en forebyggelsesordning med mulighed for behandling af arbejdsrelaterede skader i muskler og led hos kiropraktor, fysioterapeut, zoneterapeut eller massør. Endvidere kan den enkelte medarbejder via forebyggelsesordningen bestille et helbreds-tjek.

Medarbejderne tilbydes at deltage i forskellige motionsaktiviteter såsom løb, cykling og fitness gennem sportsklubben Siemens@ctive. Siemens deltager desuden i kampagnen 'Vi cykler på arbejde', og deltog i år med 54 hold i den årlige DHL Stafetten.

Som følge af resultaterne af APV-undersøgelsen (se ovenfor) lancerede Siemens i september 2016 konceptet 'Well-being@Siemens'. Formålet med konceptet er at øge medarbejdernes trivsel, at forebygge og reducere fravær som følge af arbejdsrelateret stress, samt at skabe åbenhed og opmærksomhed om forebyggelse og håndtering af stress.

Konceptet går ud på at stille en række muligheder til rådighed for ledere og medarbejdere, som kan benyttes afhængig af behov, samt at sikre grundlæggende viden og værktøjer til ledere og medarbejdere via en ny portal på intranettet, således at man har mulighed for at tage hånd om stressrelaterede problemer, før de udvikler sig.

Kompetenceudvikling

Siemens har en målsætning om at være en attraktiv arbejdsplads for både nuværende og kommende medarbejdere og lægger derfor stor vægt på, at virksomhedens medarbejdere løbende bliver dygtigere inden for deres felt.

Udvikling af medarbejderne har således høj prioritet i Siemens. Medarbejderudviklingen tager udgangspunkt i Performance Management Process (PMP), som er et ledelseskoncept, der er implementeret globalt i Siemens. Formålet med PMP er at give hver medarbejder værktøjer og motivation til at yde sit bedste i overensstemmelse med virksomhedens mål og strategi. I forbindelse med PMP-processen vurderes medarbejdernes resultater i det forgangne forretningsår samt deres potentiale til at påtage sig andre stillinger i fremtiden.

Medarbejdere

Certificering af projektledere

Siemens har sin egen projektlederuddannelse, der har til formål at sikre en høj kvalitet i virksomhedens projekter og dermed minimere risikoen for tab. Alle projekter med en omsætning på over 2,5 millioner euro skal således bemandes med en certificeret projektleder, og der gennemføres løbende uddannelse og certificering af projektlederne, så det sikres, at der til stadighed er de nødvendige ressourcer og kompetencer til at kunne håndtere de forskellige kategorier af projekter.

I 2015/2016 er der certificeret yderligere 4 projektledere, således at det samlede antal certificerede projektledere pr. 30. september 2016 udgør i alt 24.

Endvidere har Siemens koncernen etableret en intern uddannelse for kommercielle projektledere (project controllers). Uddannelsen er under udrulning, og i Siemens A/S har 10 medarbejdere opnået certificering i 2015/2016. I det kommende år forventes yderligere et antal medarbejdere at blive certificeret.

Certificering af Key Account Managers

Ligeledes har Siemens udviklet sin egen uddannelse af key account managers med mulighed for at blive certificeret. Det sikrer en høj fælles standard i Siemens rådgivning og salg til key account kunder. Samtidig giver uddannelsen den enkelte key account manager en unik mulighed for at forbedre sine kompetencer inden for blandt andet strategisk salg, finansielle emner, ledelse og samarbejde.

Pr. 30. september 2016 er der certificeret en key account manager i Siemens A/S ud af 14. Det er målet at øge andelen af certificerede key account managers i de kommende år.

Miljø

Miljø

Siemens AG koncernen har som mål at halvere koncernens CO₂-udledning i 2020 sammenlignet med 2015. Derudover er der fastsat en målsætning om at være CO₂-neutral i 2030. De fastlagte koncernmål omfatter også Siemens A/S.

Siemens A/S er certificeret i henhold til ISO 14001 og har som led heri en generel målsætning om at reducere miljøbelastningen.

Vigtige parametre i denne sammenhæng er forbruget af elektricitet, varme og vand, udledning af CO₂ fra biler og transport samt mængden af affald.

Siemens A/S hovedkontor på Borupvang er certificeret efter den såkaldte LEED Gold-standard (Leadership in Energy and Environment Design), hvor der er fastlagt mål for forbruget af strøm og varme. Målingerne viser et fald i forbruget på disse punkter. Den samlede mængde affald er stigende, men da andelen, som går til genanvendelse, er steget markant, er den samlede mængde affald, som skal deponeres, faldet. Vandforbruget er steget efter et fald i 2014/2015.

Affald samt forbrug af el, vand og varme 1)	2015/2016	2014/2015	2013/2014
Samlet mængde affald i tons	124,0	113,7	103,5
- heraf andel til recycling i procent	54 %	42 %	37 %
Forbrug af strøm i kwh pr. m ² (LEED mål: 84)	75,0	76,7	78,3
Forbrug af varme i kwh pr. m ² (LEED mål: 80)	36,0	39,0	43,0
Forbrug af vand i liter pr. m ² (ingen mål)	389,2	360,3	382,5

1) Omfatter adressen Borupvang 9.

Siemens A/S afdækker via DONG Energy sit årlige elforbrug med certifikater fra vedvarende energi fra Anholt vindmøllepark. Med købet af certifikater sikrer Siemens A/S, at virksomheden bidrager til omstillingen til mere bæredygtig energiproduktion i Danmark. DONG Energy og en uafhængig revisor garanterer, at et beløb svarende til leverandørens nettoindtægt geninvesteres eller doneres for at fremme udbygningen af eller forskningen inden for vedvarende energiproduktion i Danmark.

En anden vigtig kilde til CO₂-udledning kommer fra firmabilerne. Siemens AG har som led i målet om at halvere koncernens CO₂-udledning sat sig som mål at reducere firmabilernes CO₂-udledning til 95 gram pr. kilometer (g/km) i 2020. Det hidtidige mål for 2015 lå på 120 g/km.

Udviklingen i CO₂-udledningen fra firmabilerne i Siemens A/S koncernen fremgår af nedenstående tabel.

CO ₂ udledning fra firmabiler 1)	2015/2016	2014/2015	2013/2014
Normeret udledning	120,4	128,6	136,0
Faktisk udledning	169,3	175,1	176,1

1) Opgørelsen viser udledningen for den samlede portefølje af hvidplade firmabiler i de respektive forretningsår. Tallene for den faktiske udledning i 2013/2014 og 2014/2015 er opdateret med information om brændstoftab i udlandet.

Normtallet for den samlede portefølje af firmabiler lå pr. 30. september 2016 på 120,4 g/km, hvilket er tæt på koncernens 2015-mål om en udledning på 120 gram pr. kilometer. Ser man alene på nye biler anskaffet i forretningsåret 2015/2016 er målet nået, idet normtallet ligger på 113,4 g/km.

Både normtallet og den faktiske udledning af CO₂ fra firmabilerne har været faldende i perioden. Den faktiske udledning fra firmabilerne baseret på kørselsmønsteret ligger imidlertid noget over normen og falder ikke i samme takt som normtallet. Koncernens nye mål samt udviklingen i forbrændingsmotorerne og udviklingen inden for el- og hybridmotorer forventes at bidrage til et fortsat fald i udledningen fra firmabilerne.

Samfundet

Samfundet

Siemens forholder sig aktivt til samfundet, både når det drejer sig om at efterleve love og regler for virksomhedens drift, og når det drejer sig om at bidrage til samfundet gennem en række investeringer i forskning, udvikling og produktion i Danmark. Endvidere støtter Siemens en række andre aktiviteter i samfundet primært i relation til uddannelsesområdet.

Samarbejde med forsknings- og uddannelsesinstitutioner

Siemens har tradition for samarbejde med de bedste uddannelsesinstitutioner, herunder de højere læreanstalter og universiteterne. Formålet med samarbejdet er blandt andet at skabe en direkte kontakt til talentfulde studerende, som måske en dag ønsker at blive en del af virksomhedens innovative medarbejderstab.

Tilbage i 2006 etablerede Siemens et nordisk Center for Knowledge Interchange (CKI) på Danmarks Tekniske Universitet (DTU). Dette var det første CKI-samarbejde, som Siemens etablerede uden for Tyskland. I dag er der lignende strategiske samarbejder globalt med i alt 10 universiteter. Samarbejdet giver mulighed for faglig erfaringsudveksling og et praktisk indblik i industrien. Samtidig skaber aktiviteterne langvarige relationer mellem Siemens, de studerende og forskerne.

I forbindelse med CKI-samarbejdet har Siemens forskningsaktiviteter i Danmark inden for lagring af energi som led i Siemens udforskning af alternative løsninger på området.

Energilagring bliver nødvendig inden for energiforsyningen, hvor lagringen skal udligne henholdsvis over- og underproduktion af el fra vindmøllebaseret el-produktion. Forskningsprojekterne gennemføres i samarbejde med danske universiteter og andre private virksomheder. Flere af projekterne har fået økonomisk støtte via Innovationsfonden og Energiteknologisk Udviklings- og Demonstrationsprogram EUDP.

Som led i CKI-samarbejdet på DTU deltog Siemens i år i Oi-X konkurrencen (Open innovation X) for studerende. Her arbejder de studerende med cases inden for forskellige industrier. Omdrejningspunktet for dette års konkurrence var digitalisering og brug af big data.

Siemens bad de studerende præsentere forslag til, hvordan bæredygtig energi kan opbevares i fremtiden, for at Danmark kan nå målet om at blive uafhængig af fossile brændstoffer i 2050. De forskellige løsninger til cases blev præsenteret på en event i SkyLab på DTU for et panel af specialister fra de deltagende virksomheder, herunder blandt andre Siemens.

Siemens støtter studerende med opfindergener ved sponsoring af RoboCup på DTU, hvor de studerende udvikler selv-kørende robotter, som konkurrerer indbyrdes, og deltagerne får dermed erfaringer med at kombinere kreative idéer med anvendelige produkter.

På folkeskoleområdet er Siemens aktiv for at anspore unge til at vælge den naturvidenskabelige vej i deres uddannelse. Siemens sponsorerer undervisningsprojektet, 'FIRST LEGO League', hvor naturvidenskaben bliver sat på dagsordenen for elever i 5. - 8. klasse, når de deltager i projektet og derigennem får indblik i, hvordan de kan bruge de naturvidenskabelige fag i praksis.

Et andet initiativ er Siemens adoptionsordning med Grantholmskolen i Ballerup. Ordningen har eksisteret siden slutningen af 90'erne, og samarbejdet begynder, når eleverne starter i 7. klasse og fortsætter til afslutningen af 9. klasse. Siemens følger den samme klasse, og eleverne kommer på virksomhedsbesøg og har gæstelærere, som eksempelvis underviser i ny teknologi. Hensigten er at give børnene faglige og sociale oplevelser, som de kan bruge i deres voksenliv. Ordningen er de seneste år blevet udbredt til andre virksomheder i Ballerup Kommune.

Siemensfonden modtager årligt et beløb fra Siemens A/S. Fonden donerer beløbet til forsknings- og uddannelsesprojekter primært inden for det naturvidenskabelige område. I forretningsåret 2015/2016 uddelte fonden 392 tkr. fordelt på 14 projekter, hvoraf hovedparten gik til studerendes afgangsprojekter på danske universiteter.

Endelig er Siemens med til at sponsorere Ingeniørforeningens kampagne 'Engineer the Future', som har til formål at tiltrække flere unge til ingeniørfaget. Som en del af initiativet kan skoleklasser bestille en ekspert til at komme og fortælle om sit arbejde, og tre af Siemens medarbejdere har gennemført formidlingskurser for at kunne bidrage hertil.

Velgørenhed

Siemens deltager aktivt i det danske samfund med støtte til en række sociale og kulturelle aktiviteter. Siemens har blandt andet fravalgt at give julegaver til kunder og samarbejdspartnere og donerer i stedet hvert år et beløb eller et produkt til et velgørende formål.

I 2015/2016 støttede Siemens et projekt vedrørende energirenovering af SOS-børnebyen på Zanzibar med 250 tkr. Renoveringen har fokus på bæredygtige løsninger og gennemføres i et unikt partnerskab mellem SOS Børnebyerne, Ingeniører uden Grænser, Solar Group samt Siemens. Et partnerskab, som i oktober 2015 blev hædret med CSR Fondens 'Partnership Prize'.

I julen 2015 valgte et antal medarbejdere at donere deres julegave til SOS Børnebyerne, hvilket blev til et samlet beløb på godt 200 tkr.

Disse aktiviteter falder fint i tråd med de 17 globale verdensmål, som FN vedtog i september 2015 på den årlige generalforsamling for at sikre en bæredygtig udvikling i både den rige og fattige del af verden.

Siemens er hovedsponsor for DiamantEnsemblet på Det Kongelige Bibliotek i København. Ensemblet opfører klassisk musik og er internationalt anerkendt. Støtten fra Siemens gør det blandt andet muligt løbende at tiltrække en perlerække af kendte, udenlandske musikere til gæsteoptræden i Den Sorte Diamant.

Siemens er ligeledes sponsor for StudentsOnly, som er Det Kongelige Biblioteks gratis tilbud til studerende. Det giver de studerende adgang til spændende oplevelser inden for foredrag, musik og debatter. Kontakten til de studerende understøtter Siemens ambition om at være en attraktiv arbejdsplads, der tiltrækker talentfulde og innovative medarbejdere.

ARKEN Museum for Moderne Kunst i Ishøj modtager gennem et sponsorat støtte fra Siemens til gennemførelse af en række koncerter i sammenhæng med museets øvrige aktiviteter.

Regnskabsberetning

– Siemens koncernen

Koncernens omsætning er i regnskabsåret forøget med 333 mio. kr. fra 3.323 mio. kr. sidste år til 3.656 mio. kr. i inde-værende år. Stigningen i nettoomsætningen er fordelt på alle forretningsområder.

Omkostningerne i koncernen til salg og administration er forøget med samme niveau som omsætningen, set i forhold til forretningsåret 2014/2015.

Siemens A/S koncernen opnåede i regnskabsåret et resultat på 153 mio. kr., hvilket er en forbedring på 18 mio. kr. i forhold til sidste år, og på niveau med forventningerne stillet ved aflæggelse af årsrapport for 2014/2015.

Samlet set er resultatet på niveau med det forventede ved aflæggelsen af årsrapporten for 2014/2015.

Årets resultat udgør 153 mio. kr., og der forventes udloddet 152 mio. kr. i udbytte til moderselskabet, Siemens International Holding B.V., Den Haag, Holland.

Balance

Den samlede balancesum er forøget med 110 mio. kr. i forhold til sidste år. Stigningen skyldes primært forøgelse af tilgodehavende fra salg samt reduktion af anlægsaktiver.

Pengestrømme

Pengestrømmen fra driftsaktiviteterne er reduceret fra 180 mio. kr. til 150 mio. kr., hvilket primært skyldes forøgelse i betalte skatter samt stigning i pengestrømmen af primær drift.

Investeringer

Der er i årets løb investeret i materielle anlægsaktiver for 10 mio. kr. Dette er under sidste års niveau. Årets investeringer omfatter driftsmateriel og inventar.

Fremtiden

På baggrund af stigningen i ordrebeholdningen i forretningsåret 2015/2016 forventer Siemens A/S koncernen en stigning i omsætningen på 7-10 %. Resultatet af den ordinære drift for koncernen forventes at stige i takt med den stigende omsætning.

Ejerforhold

Siemens A/S er et 100 % ejet datterselskab af Siemens International Holding B.V., Den Haag, Holland.

Særlige risici

Finansielle risici

Koncernen er som følge af sin drift og finansiering relativt lidt eksponeret over for ændringer i valutakurser og renteniveau. Det er koncernens politik ikke at foretage aktiv spe-

kulation i finansielle risici. Koncernens finansielle styring retter sig således alene mod styring af allerede påtagne finansielle risici.

Valutarisici

Koncernens aktiviteter påvirkes af valutakursændringer, idet omsætningen i al væsentlighed genereres i danske kroner, mens køb af produkter primært er i udenlandsk valuta. Koncernens valutarisici afdækkes primært ved brug af afledte, finansielle instrumenter. Det er koncernens valutapolitik at afdække projekter med en nettoeksponering med en værdi over 1 mio. euro. Produktforretningen kurssikres for 3 måneder ad gangen baseret på forventet salg/indkøb.

Endvidere afdækkes som minimum 75 % af nettovalutapositionerne og nettopositioner under 1 mio. euro sikres ikke.

Renterisici

Koncernens rentebærende nettogæld er primært finansiel gæld til tilknyttede virksomheder. Det er ikke Siemens koncernens politik at afdække renterisici på koncernmellemværender. En stigning på 1 % point i det generelle renteniveau vil medføre en stigning i koncernens årlige renteindtægter på 0,1 mio. kr.

Kreditrisici

Koncernen har ikke væsentlige risici vedrørende en enkelt kunde eller samarbejdspartner. Koncernens politik for påtagelse af kreditter medfører, at alle større kunder og andre samarbejdspartnere løbende kreditvurderes.

Incitamentsprogrammer

I den internationale Siemens koncern eksisterer der en stock award ordning, hvor ledere i nøglestillinger kan få tildelt stock awards i Siemens AG.

Afregning sker ved udnyttelse. I tilknytning hertil er der udgiftsført 3 mio. kr. i resultatopgørelsen i moderselskabet og i Siemens A/S koncernen for 2015/2016.

Siemens AG koncernen har tillige et program for alle medarbejdere, hvor de tilmeldte medarbejdere køber aktier med mulighed for at få tildelt ekstra aktier efter 3 års ejerskab.

Der er i tilknytning hertil udgiftsført 2 mio. kr. i resultatopgørelsen i Siemens A/S for 2015/2016.

Begivenheder efter regnskabsårets udløb

Der er ikke efter årsafslutningen indtruffet væsentlige begivenheder af betydning for koncernregnskabet 2015/2016.

Resultatopgørelse

Koncern- og årsregnskab 1. oktober – 30. september

tkr.	Note	Koncern		Moderselskab	
		2015/2016	2014/2015	2015/2016	2014/2015
Nettoomsætning	2	3.656.007	3.322.658	3.098.902	2.775.524
Produktionsomkostninger		-3.074.764	-2.792.039	-2.630.256	-2.372.846
Bruttoresultat		581.243	530.619	468.646	402.678
Salgsomkostninger		-372.159	-343.974	-291.446	-266.651
Administrationsomkostninger		-20.447	-15.134	-14.068	-6.434
Resultat før andre driftsindtægter		188.637	171.511	163.132	129.593
Andre driftsomkostninger	3	-990	-243	-990	-206
Andre driftsindtægter	4	21.349	19.462	27.136	22.444
Resultat før finansielle poster		208.996	190.730	189.278	151.831
Resultat efter skat i dattervirksomheder	7	0	0	9.857	22.872
Finansielle indtægter	5	383	336	315	205
Finansielle udgifter	6	-8.999	-5.696	-8.291	-4.605
Ordinært resultat		200.380	185.370	191.159	170.303
Skat af ordinært resultat	8	-47.511	-50.178	-38.290	-35.111
Årets resultat		152.869	135.192	152.869	135.192
Forslag til resultatdisponering					
Foreslået udbytte				152.000	135.000
Overført overskud				869	192
				152.869	135.192

Balance

Koncern- og årsregnskab 1. oktober – 30. september

Aktiver		Koncern		Moderselskab	
tkr.	Note	2015/2016	2014/2015	2015/2016	2014/2015
Anlægsaktiver					
Immaterielle anlægsaktiver	9				
Goodwill		62.165	88.984	0	0
Udviklingsprojekter og software		34.023	48.131	0	0
Immaterielle anlægsaktiver i alt		96.188	137.115	0	0
Materielle anlægsaktiver	10				
Grunde og bygninger		160.627	166.845	160.627	166.845
Indretning af lejede lokaler		36.906	40.646	36.906	40.646
Driftsmateriel og inventar		60.583	80.124	55.299	66.143
Anlæg under opførelse		2.498	4.977	2.498	4.977
Materielle anlægsaktiver i alt		260.614	292.592	255.330	278.611
Finansielle anlægsaktiver					
Kapitalandele i dattervirksomheder	7	0	0	106.869	97.012
Andre værdipapirer	11	100	100	100	100
Finansielle anlægsaktiver i alt		100	100	106.969	97.112
Anlægsaktiver i alt		356.902	429.807	362.299	375.723
Omsætningsaktiver					
Varebeholdninger		79.861	68.630	41.030	37.382
Tilgodehavender					
Tilgodehavender fra salg		686.650	518.519	570.452	451.924
Tilgodehavende hos tilknyttede virksomheder		25.019	34.150	0	10.166
Entreprisekontrakter, netto	12	482.828	455.490	482.176	454.605
Udskudt skatteaktiv	13	0	0	0	0
Tilgodehavende selskabsskat, sambeskatning		83.528	101.500	83.528	101.500
Finansielt tilgodehavende hos tilknyttede virksomheder		4.031	92	9.805	5.866
Andre tilgodehavender		40.195	38.065	39.298	38.027
Periodeafgrænsningsposter	14	10.307	12.746	7.058	6.778
Tilgodehavender i alt		1.332.558	1.160.562	1.192.317	1.068.866
Likvide beholdninger		0	74	0	74
Omsætningsaktiver i alt		1.412.419	1.229.266	1.233.347	1.106.322
Aktiver i alt		1.769.321	1.659.073	1.595.646	1.482.045

Koncern- og årsregnskab 1. oktober – 30. september

Passiver		Koncern		Moderselskab	
tkr.	Note	2015/2016	2014/2015	2015/2016	2014/2015
Egenkapital					
Aktiekapital		151.000	151.000	151.000	151.000
Overført overskud		364.313	346.444	212.313	211.444
Foreslået udbytte		0	0	152.000	135.000
Egenkapital i alt		515.313	497.444	515.313	497.444
Hensatte forpligtelser					
Garantiforpligtelser	15	65.723	75.159	48.167	56.185
Udskudt skat	16	18.767	5.356	19.134	8.443
Andre hensatte forpligtelser	17	32.920	42.983	20.105	35.649
Hensatte forpligtelser i alt		117.410	123.498	87.406	100.277
Gældsforpligtelser					
Langfristede gældsforpligtelser					
Leasingforpligtelse	18	63.817	66.251	63.817	66.251
Kortfristede gældsforpligtelser					
Bankgæld		1	0	1	0
Kortfristet del af leasingforpligtelse	18	4.248	5.257	4.248	5.257
Finansiell gæld til tilknyttede virksomheder		36.647	51.165	34.306	0
Modtagne forudbetalinger fra kunder	12	313.651	201.257	303.791	192.965
Leverandørgæld		112.829	126.687	104.310	122.694
Gæld til tilknyttede virksomheder		132.439	172.479	128.248	172.368
Anden gæld		373.582	338.645	316.495	292.249
Periodeafgrænsningsposter	19	99.384	76.390	37.711	32.540
Kortfristede gældsforpligtelser i alt		1.072.781	971.880	929.110	818.073
Gældsforpligtelser i alt		1.136.598	1.038.131	992.927	884.324
Passiver i alt		1.769.321	1.659.073	1.595.646	1.482.045
Eventualforpligtelser	20				
Pengestrømsopgørelse – regulering	21				
Ændring i arbejdskapital	22				
Afgang ved spaltning	23				
Personaleudgifter	24				
Honorar til generalforsamlingsvalgt revisor	25				
Anvendelse af afledte finansielle instrumenter	26				
Oplysning om nærtstående parter og transaktioner med disse	27				
Faste driftssteder	28				
Verserende retssager	29				

Egenkapitalsopgørelse

Koncern- og årsregnskab 1. oktober – 30. september

tkr.	Koncern			
	Aktiekapital	Overført overskud	Foreslået udbytte	I alt
Egenkapital 30. september 2014	151.000	533.252	0	684.252
Udbetalt udbytte	0	-322.000	0	-322.000
Årets resultat	0	135.192	0	135.192
Egenkapital 30. september 2015	151.000	346.444	0	497.444
Udbetalt udbytte	0	-135.000	0	-135.000
Årets resultat	0	152.869	0	152.869
Egenkapital 30. september 2016	151.000	364.313	0	515.313

	Moderselskab			
	Aktiekapital	Overført overskud	Foreslået udbytte	I alt
Egenkapital 30. september 2014	151.000	211.252	322.000	684.252
Udbetalt udbytte	0	0	-322.000	-322.000
Årets resultat	0	192	135.000	135.192
Egenkapital 30. september 2015	151.000	211.444	135.000	497.444
Udbetalt udbytte	0	0	-135.000	-135.000
Årets resultat	0	869	152.000	152.869
Egenkapital 30. september 2016	151.000	212.313	152.000	515.313

Aktiekapitalen består af 1.510.000 aktier á 100 kr. og har været uændret de seneste fem år.

Pengestrømsopgørelse

Koncern- og årsregnskab 1. oktober – 30. september

		Koncern	
tkr.	Note	2015/2016	2014/2015
Nettoomsætning		3.656.007	3.322.658
Omkostninger og andre driftsindtægter		-3.447.011	-3.131.928
Reguleringer	21	61.550	65.796
Pengestrøm fra primær drift før ændring i arbejdskapital		270.546	256.526
Ændring i arbejdskapital	22	-50.880	-68.624
Finansielle poster, netto		-8.616	-5.360
Betalt selskabsskat og regulering vedrørende tidligere år		-61.002	-2.181
Pengestrøm fra driftsaktivitet		150.048	180.361
Køb af materielle anlægsaktiver		-9.717	-42.968
Salg af materielle anlægsaktiver		2.241	456
Salg af aktivitet		1.182	0
Pengestrøm til investering		-6.294	-42.512
Ændring i langfristet gæld		-3.443	-21.196
Ændring i bankgæld		1	0
Betalt udbytte		-135.000	-322.000
Pengestrøm fra finansiering		-138.442	-343.196
Årets pengestrøm fra drifts-, investerings- og finansieringsaktivitet		5.312	-205.347
Likvide beholdninger 1. oktober		-16.941	188.406
Likvide beholdninger 30. september		-11.629	-16.941
Likvide beholdninger kan specificeres som:			
Tilgodehavende hos tilknyttede virksomheder (Siemens Financial Services)		25.019	34.150
Finansiell gæld til tilknyttede virksomheder		-36.647	-51.165
Andre likvide midler		-1	74
		-11.629	-16.941

Noter

Koncern- og årsregnskab 1. oktober – 30. september

1 - Anvendt regnskabspraksis

Koncern og årsregnskabet for Siemens A/S er aflagt i overensstemmelse med årsregnskabslovens bestemmelser for store klasse C virksomheder.

Ved fusion af – eller spaltning til – koncernforbundne selskaber anvendes sammenlægningsmetoden.

Koncern og årsregnskabet er aflagt efter samme regnskabspraksis som sidste år.

Koncern og årsregnskabet er aflagt i danske kroner.

Generelt om indregning og måling

Aktiver indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige, økonomiske fordele vil tilflyde koncernen, og aktivets værdi kan måles pålideligt.

Forpligtelser indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige, økonomiske ressourcer vil fragå selskabet, og forpligtelsens værdi kan måles pålideligt.

Ved første indregning måles aktiver og forpligtelser til kostpris. Efterfølgende måles aktiver og forpligtelser som beskrevet for hver enkelt regnskabspost nedenfor.

Visse finansielle aktiver og forpligtelser måles til amortiseret kostpris, hvorved der indregnes en konstant effektiv rente over løbetiden. Amortiseret kostpris opgøres som oprindelig kostpris med fradrag af eventuelle afdrag samt tillæg/fradrag af den akkumulerede amortisering af forskellen mellem kostpris og nominelt beløb.

Ved indregning og måling tages hensyn til gevinster, tab og risici, der fremkommer inden årsrapporten aflægges, og som be- eller afkræfter forhold, der eksisterede på balancedagen. Indtægter indregnes i resultatopgørelsen i takt med, at de indtjenes, herunder indregnes værdireguleringer af finansielle aktiver og forpligtelser, der måles til dagsværdi eller amortiseret kostpris.

Endvidere indregnes omkostninger, der er afholdt for at opnå årets indtjening, herunder afskrivninger, nedskrivninger og hensatte forpligtelser samt tilbageførsler som følge af ændrede regnskabsmæssige skøn af beløb, der tidligere har været indregnet i resultatopgørelsen.

Valutaomregning

Transaktioner i fremmed valuta omregnes til danske kroner efter transaktionsdagens kurs. Tilgodehavender og gæld i fremmed valuta omregnes til danske kroner efter balancedagens valutakurs. Realiserede og urealiserede valutakursavancer og tab medtages i resultatopgørelsen under vareforbrug, henholdsvis finansielle indtægter og udgifter ved lån i fremmed valuta. Valutakursavancer og tab vedrørende sikringstransaktioner, hvor det sikrede ikke indgår i balancen, måles dog i balancen som periodeafgrænsningsposter og resultatføres, når det sikrede realiseres.

Afledte finansielle instrumenter

Afledte finansielle instrumenter indregnes første gang i balancen til kostpris og måles efterfølgende til dagsværdi. Positive og negative dagsværdier af afledte finansielle instrumenter indgår i andre tilgodehavender henholdsvis anden gæld.

Ændringer i dagsværdi af afledte finansielle instrumenter, der er klassificeret som og opfylder kriterierne for sikring af dagsværdien af et indregnet aktiv eller en indregnet forpligtelse, indregnes i resultatopgørelsen sammen med ændringer i værdien af det sikrede aktiv eller den sikrede forpligtelse.

Ændringer i dagsværdi af afledte finansielle instrumenter, der er klassificeret som og opfylder betingelserne for sikring af fremtidige aktiver eller forpligtelser, indregnes i andre tilgodehavender eller anden gæld samt i egenkapitalen. Resultater den fremtidige transaktion i indregning af aktiver eller forpligtelser, overføres beløb, som tidligere er indregnet i egenkapitalen, til kostpris for henholdsvis aktivet og forpligtelsen. Resultater den fremtidige transaktion i indtægter eller omkostninger, overføres beløb, som tidligere er indregnet i egenkapitalen, til resultatopgørelsen i den periode, hvor det sikrede påvirker resultatopgørelsen.

For afledte finansielle instrumenter, som ikke opfylder betingelserne for behandling som sikringsinstrumenter, indregnes ændringer i dagsværdi i resultatopgørelsen løbende.

Koncernregnskabet

Koncernregnskabet omfatter moderselskabet Siemens A/S samt dattervirksomheder, hvori Siemens A/S direkte eller indirekte besidder mere end 50 % af stemmerettighederne eller på anden måde har bestemmende indflydelse.

Koncernregnskabet udarbejdes som en sammenlægning af moderselskabets og de enkelte dattervirksomheders reviderede årsregnskaber, der alle er aflagt i overensstemmelse med Siemens koncernens regnskabspraksis.

Ved konsolideringen foretages eliminering af koncerninterne indtægter og udgifter, aktiebesiddelser, interne mellemværender og udbytter samt realiserede og urealiserede fortjenester og tab ved transaktioner mellem de konsoliderede virksomheder. Kapitalandele i dattervirksomheder udlignes med den forholdsmæssige andel af dattervirksomhedernes regnskabsmæssige indre værdi på anskaffelsestidspunktet (past equity metoden).

Nyerhvervede eller nystiftede virksomheder medtages i koncernregnskabet fra anskaffelsestidspunktet, og solgte virksomheder medtages indtil salgstidspunktet. Sammenligningstal korrigeres ikke for virksomheder tilgået ved køb eller for frasolgte virksomheder.

Sammenligningstal er korrigeret for afspaltninger og fusioner. Ved erhvervelse af virksomheder opgøres overtagne aktiver og forpligtelser til handelsværdien på erhvervelsestidspunktet, og der hensættes til dækning af omkostninger ved besluttede og offentliggjorte omstruktureringer i den erhvervede virksomhed i forbindelse med overtagelsen. Der tages hensyn til skatteeffekten af de foretagne omvurderinger.

Positive forskelsbeløb (goodwill) mellem anskaffelsessværdi og handelsværdi af overtagne aktiver og forpligtelser, inklusive hensættelser til omstrukturering, aktiveres under immaterielle anlægsaktiver og afskrives systematisk over resultatopgørelsen efter en individuel vurdering af aktivets økonomiske levetid, dog maksimalt 15 år.

Koncern- og årsregnskab 1. oktober – 30. september**Resultatopgørelsen****Nettoomsætning**

Nettoomsætning ved salg af handelsvarer og færdigvarer indregnes i resultatopgørelsen, såfremt levering og fakturering har fundet sted inden årets udgang, og såfremt indtægten kan opgøres pålideligt og forventes modtaget.

Større entreprisekontrakter medtages i nettoomsætningen efter produktionskriteriet. Entreprisesummerne og avance indregnes således forholdsmæssigt i takt med, at produktionen udføres, hvorved nettoomsætningen svarer til salgsværdien af årets udførte arbejder.

Øvrige entreprisekontrakter indregnes i nettoomsætningen, når levering og fakturering har fundet sted.

Indtægter fra servicekontrakter periodiseres og indregnes i den periode, de vedrører. Forudfakturerede ydelser måles som periodeafgrænsningsposter.

Produktionsomkostninger

Produktionsomkostninger indeholder omkostninger, herunder afskrivninger og gager, der afholdes for at opnå årets nettoomsætning.

Salgsomkostninger

I salgsomkostninger indregnes omkostninger, der er afholdt til salg af varer solgt i årets løb samt til årets gennemførte salgskampagner med videre. Herunder indregnes omkostninger til salgspersonale, reklame og udstillingsomkostninger samt afskrivninger.

Administrationsomkostninger

I administrationsomkostninger indregnes omkostninger, der er afholdt i året til ledelse og administration af selskabet, herunder omkostninger til det administrative personale, kontoromkostninger samt afskrivninger.

Andre driftsindtægter

Andre driftsindtægter indeholder regnskabsposter af sekundær karakter i forhold til virksomhedens hovedformål, herunder nettoindtægter ved udlejning af ejendomme og fortjeneste/tab ved salg af anlægsaktiver og aktiviteter.

Resultat af kapitalandele i dattervirksomheder

I modervirksomhedens resultatopgørelse indregnes den forholdsmæssige andel af de enkelte dattervirksomheders resultat efter skat efter fuld eliminering af intern avance/tab.

Finansielle indtægter og udgifter

Finansielle indtægter og udgifter indeholder renter, kursgevinster og tab vedrørende værdipapirer, gæld og transaktioner i fremmed valuta, amortisering af finansielle aktiver og forpligtelser samt tillæg og godtgørelser under acontoskatteordningen med videre.

Skat af årets resultat

Selskabet er omfattet af de danske regler om sambeskatning af Siemens koncernens danske aktiviteter.

Selskabet er administrationsselskab for sambeskatningen og afregner som følge heraf alle betalinger af selskabsskat med skattemyndighederne.

Den aktuelle danske selskabsskat fordeles ved afregning af sambeskatningsbidrag mellem de sambeskattede selskaber i forhold til disses skattepligtige indkomster. I tilknytning hertil modtager selskaber med skattemæssigt underskud sambeskatningsbidrag fra selskaber, der har kunnet anvende dette underskud til nedsættelse af eget skattemæssigt overskud.

Årets skat, der består af årets aktuelle skat, årets sambeskatningsbidrag og forskydning i udskudt skat – herunder som følge af ændring i årets skattesats, indregnes i resultatopgørelsen med den del, der kan henføres til årets resultat, og direkte i egenkapitalen med den del, der kan henføres til posteringer direkte i egenkapitalen.

Noter

Koncern- og årsregnskab 1. oktober – 30. september

Balancen

Immaterielle anlægsaktiver

Goodwill

Goodwill måles til kostpris med fradrag af akkumulerede afskrivninger eller genindvindingsværdi, såfremt denne er lavere.

Goodwill afskrives over den vurderede økonomiske levetid, der fastlægges på baggrund af ledelsens erfaringer inden for de enkelte forretningsområder. Afskrivningsperioden udgør maksimalt 15 år og er længst for strategisk erhvervede virksomheder med en stærk markedsposition og lang indtjeningsprofil.

Den regnskabsmæssige værdi af goodwill vurderes løbende og nedskrives over resultatopgørelsen i de tilfælde, hvor den regnskabsmæssige værdi overstiger de forventede fremtidige nettoindtægter fra den virksomhed eller aktivitet, som goodwill er knyttet til.

Den regnskabsmæssige behandling af afhændelse af aktiviteter eller virksomheder, hvortil der knytter sig goodwill, er beskrevet i afsnittet om konsolidering.

Udviklingsprojekter og software

Udviklingsprojekter og software måles til anskaffelsespris med fradrag af akkumulerede afskrivninger eller genindvindingsværdien, hvor denne er lavere.

Udviklingsprojekter og software afskrives over den forventede økonomiske levetid, dog maksimalt 3 år. Den regnskabsmæssige værdi af udviklingsprojekter og software vurderes løbende og nedskrives over resultatopgørelsen i de tilfælde, hvor den regnskabsmæssige værdi overstiger de forventede fremtidige nettoindtægter fra den virksomhed eller aktivitet, som udviklingsprojekter og software er knyttet til.

Fortjeneste og tab ved afhændelse af udviklingsprojekter og software opgøres som forskellen mellem salgsprisen med fradrag af salgsudgifter og den regnskabsmæssige værdi på salgstidspunktet. Fortjeneste eller tab indregnes i resultatopgørelsen.

Materielle anlægsaktiver

Grunde og bygninger, indretning af lejede lokaler, driftsmateriel og inventar, samt anlæg under opførelse måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger. Der afskrives ikke på grunde.

Kostprisen omfatter anskaffelsesprisen samt omkostninger direkte tilknyttet anskaffelsen indtil det tidspunkt, hvor aktivet er klar til brug. For egenfremstillede aktiver omfatter kostprisen direkte og indirekte omkostninger til materialer, komponenter, underleverandører og løn.

Låneomkostninger indregnes ikke i kostprisen.

Afskrivning sker lineært over aktivernes forventede brugstid. De anvendte afskrivningsperioder er:

Bygninger	25-50 år
Indretning af lejede lokaler	Lejemålets løbetid
Driftsmateriel og inventar	3-10 år.

Afskrivninger indregnes i resultatopgørelsen under henholdsvis produktions-, salgs- og administrationsomkostninger.

Materielle anlægsaktiver nedskrives til genindvindingsværdien, såfremt denne er lavere end den regnskabsmæssige værdi.

Fortjeneste og tab ved afhændelse af materielle anlægsaktiver opgøres som forskellen mellem salgsprisen med fradrag af salgsomkostninger og den regnskabsmæssige værdi på salgstidspunktet. Fortjeneste eller tab indregnes i resultatopgørelsen under andre driftsindtægter eller andre driftsudgifter.

Leasingkontrakter

Leasingaftaler vedrørende materielle anlægsaktiver, hvor virksomheden har alle væsentlige risici og fordele forbundet med ejendomsretten (finansiel leasing), indregnes i balancen til dagsværdi af leasingaktivet, hvis denne kan opgøres pålideligt på et velfungerende marked. Er nutidsværdien af de fremtidige leasingbetalinger på anskaffelsestidspunktet lavere, indregnes aktivet til denne værdi. Ved beregning af nutidsværdien anvendes leasingaftalens interne rentefod som diskonteringsfaktor eller en tilnærmet værdi for denne.

Finansielt leasede aktiver af- og nedskrives som virksomhedens øvrige materielle anlægsaktiver.

Den kapitaliserede restleasingforpligtelse indregnes i balancen som en gældsforpligtelse, og leasingydelsens rentedel omkostningsføres løbende i resultatopgørelsen.

Leasingaftaler, hvor alle væsentlige risici og fordele forbundet med ejendomsretten ikke overføres til virksomheden, betragtes som operationel leasing. Ydelser i forbindelse med operationel leasing indregnes lineært i resultatopgørelsen over leasingperioden. Selskabets samlede forpligtelse vedrørende operationel leasing- og lejeaftaler oplyses under eventualposter med videre.

Koncern- og årsregnskab 1. oktober – 30. september**Kapitalandele i dattervirksomheder**

Kapitalandele i dattervirksomheder måles i balancen til den forholdsmæssige andel af virksomhedernes indre værdi opgjort efter moderselskabets regnskabspraksis med fradrag eller tillæg af urealiserede, koncerninterne avancer og tab.

Dattervirksomheder med negativ, regnskabsmæssig indre værdi måles til 0 kr., og et eventuelt tilgodehavende hos disse virksomheder nedskrives med moderselskabets andel af den negative, indre værdi, i det omfang det vurderes uerholdeligt. Såfremt den regnskabsmæssige negative, indre værdi overstiger tilgodehavendet, indregnes det resterende beløb under hensatte forpligtelser, i det omfang modervirksomheden har en retlig eller faktisk forpligtelse til at dække dattervirksomhedens underbalance.

Nettoopskrivning af kapitalandele i dattervirksomheder overføres under egenkapitalen til reserve for nettoopskrivning efter den indre værdis metode, i det omfang den regnskabsmæssige værdi overstiger anskaffelsesværdien.

Ved køb af dattervirksomheder anvendes overtagelsesmetoden, jævnfør beskrivelse ovenfor under koncernregnskabet.

Andre værdipapirer

Værdipapirer måles til anskaffelsesværdi eller markedsværdi, hvor denne er lavere.

Varebeholdninger

Varebeholdninger måles til kostpris efter vejte gennemsnit. Er nettorealisationsværdien lavere end kostprisen, nedskrives til denne lavere værdi.

Kostpris for handelsvarer samt råvarer og hjælpematerialer omfatter anskaffelsespris med tillæg af hjemtagelsesomkostninger.

Kostpris for fremstillede færdigvarer samt varer under fremstilling omfatter kostpris for råvarer, hjælpematerialer, direkte løn og indirekte produktionsomkostninger. Indirekte produktionsomkostninger indeholder indirekte materialer og løn samt vedligeholdelse af og afskrivning på de i produktionsprocessen benyttede maskiner, fabriksbygninger og udstyr samt omkostninger til fabriksadministration og ledelse. Låneomkostninger indregnes ikke i kostprisen.

Nettorealisationsværdien for varebeholdninger opgøres som salgssum med fradrag af færdiggørelsesomkostninger og omkostninger, der afholdes for at effektivisere salget, og fastsættes under hensyntagen til omsættelighed, ukurans og udvikling i forventet salgspris.

Tilgodehavender

Tilgodehavender måles til amortiseret kostpris. Der nedskrives til imødegåelse af forventede tab.

Entreprisekontrakter

Større entreprisekontrakter værdiansættes til salgsværdien af det udførte arbejde. Salgsværdien måles på baggrund af færdiggørelsesgraden på balancedagen og de samlede, forventede indtægter på de enkelte entreprisekontrakter.

Øvrige entreprisekontrakter værdiansættes til kostpris indeholdende materialer, lønninger og indirekte produktionsomkostninger.

Den enkelte entreprisekontrakt indregnes i balancen under tilgodehavender eller gældsforpligtelser, afhængigt af om nettoværdien af ordren med fradrag af acoutofaktureringer og forudbetalinger er positiv eller negativ.

Når det er sandsynligt, at de totale udgifter vil overstige de totale indtægter på en entreprisekontrakt, hensættes det samlede tab, der må påregnes på ordren. Hensættelsen udgiftsføres under produktionsomkostninger.

Periodeafgrænsningsposter, aktiver

Periodeafgrænsningsposter, indregnet under aktiver, omfatter afholdte omkostninger vedrørende efterfølgende regnskabsår.

Egenkapital

Foreslået udbytte indregnes som en forpligtelse på tidspunktet for vedtagelse på den ordinære generalforsamling (deklareringstidspunktet). Udbytte, som forventes udbetalt for året, vises som en særskilt post under egenkapitalen.

Hensatte forpligtelser

Hensatte forpligtelser omfatter forventede omkostninger til garantiforpligtelser, tab på entreprisekontrakter, omstruktureringer med videre. Hensatte forpligtelser indregnes, når koncernen, som følge af en tidligere begivenhed, har en retlig eller faktisk forpligtelse, og det er sandsynligt, at indfrielse af forpligtelsen vil medføre et forbrug af selskabets økonomiske ressourcer.

Garantiforpligtelser omfatter forpligtelser til udbedring af mangel på entrepriser inden for garantiperioden på 1-5 år. De hensatte garantiforpligtelser måles og indregnes på baggrund af erfaringerne med mangler omfattet af garantiene.

Noter

Koncern- og årsregnskab 1. oktober – 30. september

Selskabsskat og udskudt skat

Selskabet er som administrationsselskab sambeskattet med øvrige danske tilknyttede virksomheder.

Aktuelle skatteforpligtelser og tilgodehavende aktuel skat indregnes i balancen som beregnet skat af årets skattepligtige indkomst, reguleret for skat af tidligere års skattepligtige indkomster samt for betalte acontoskatter.

Skyldige og tilgodehavende sambeskatningsbidrag indregnes i balancen under mellemværender med tilknyttede virksomheder.

Udskudt skat måles efter den balanceorienterede gældsmetode af alle midlertidige forskelle mellem regnskabsmæssig og skattemæssig værdi af aktiver og forpligtelser. Der indregnes dog ikke udskudt skat af midlertidige forskelle vedrørende ikke skattemæssigt afskrivningsberettiget goodwill og kontorejendomme samt andre poster, hvor midlertidige forskelle – bortset fra virksomhedsovertagelser – er opstået på anskaffelsestidspunktet uden at have effekt på resultat eller skattepligtig indkomst. I de tilfælde, hvor opgørelse af skatteværdien kan foretages efter alternative beskatningsregler, måles udskudt skat på grundlag af den planlagte anvendelse af aktivet henholdsvis afvikling af forpligtelsen.

Udskudte skatteaktiver, herunder skatteværdien af fremførselsberettigede skattemæssige underskud, indregnes med den værdi, hvortil de forventes at blive anvendt, enten ved udligning i skat af fremtidig indtjening eller ved modregning i udskudte skatteforpligtelser inden for samme juridiske skatteenhed og jurisdiktion.

Udskudt skat måles på grundlag af de skatteregler, der med balancedagens lovgivning vil være gældende, når den udskudte skat forventes udløst som aktuel skat. Ændring i udskudt skat som følge af ændringer i skattesatser indregnes i resultatopgørelsen.

Gældsforpligtelser

Finansielle forpligtelser indregnes ved lånoptagelse til det modtagne provenu efter fradrag af afholdte transaktionsomkostninger. I efterfølgende perioder indregnes de finansielle forpligtelser til amortiseret kostpris, svarende til den kapitaliserede værdi ved anvendelse af den effektive rente, således at forskellen mellem provenuet og den nominelle værdi indregnes i resultatopgørelsen over låneperioden.

I finansielle forpligtelser indregnes tillige den kapitaliserede restleasingforpligtelse på finansielle leasingkontrakter. Øvrige gældsforpligtelser måles til amortiseret kostpris.

Periodeafgrænsningsposter, passiver

Periodeafgrænsningsposter, indregnet under forpligtelser, omfatter modtagne betalinger vedrørende indtægter i de efterfølgende år.

Pengestrømsopgørelse

Pengestrømsopgørelsen viser koncernens pengestrømme fra drifts-, investerings- og finansieringsaktivitet for året samt koncernens likvider ved årets begyndelse og slutning. Likviditetsvirkningen af køb og salg af virksomheder vises separat under pengestrømme fra investeringsaktivitet. I pengestrømsopgørelsen medtages pengestrømme vedrørende købte virksomheder fra købstidspunktet, og pengestrømme vedrørende solgte virksomheder medtages frem til salgstidspunktet.

Pengestrøm fra driftsaktivitet

Pengestrømme fra driftsaktivitet opgøres efter den indirekte metode med udgangspunkt i nettoomsætning med fradrag for driftsudgifter og reguleret for ikke-kontante driftsposter, ændring i arbejdskapitalen, betalte finansielle og ekstraordinære poster samt betalte selskabsskatter.

Pengestrøm fra investeringsaktivitet

Pengestrømme fra investeringsaktivitet omfatter betaling i forbindelse med køb og salg af virksomheder og aktiviteter, materielle anlægsaktiver samt værdipapirer henført til investeringsaktivitet.

Pengestrøm fra finansieringsaktivitet

Pengestrømme fra finansieringsaktivitet omfatter betalinger afledt af ændringer i størrelse eller sammensætning af selskabets aktiekapital, betalt udbytte samt optagelse af og afdrag på prioritetsgæld, anden langfristet gæld og kortfristet bankgæld.

Likvide beholdninger

Likvide beholdninger omfatter likvide beholdninger, tilgodehavende og gæld til tilknyttede virksomheder samt kortfristede værdipapirer med en løbetid under tre måneder, og som uden hindring kan omsættes til likvide beholdninger, og hvorpå der kun er ubetydelige risici for værdiændringer.

Koncern- og årsregnskab 1. oktober – 30. september

tkr.	Koncern		Moderselskab	
	2015/2016	2014/2015	2015/2016	2014/2015
2 - Omsætning				
<i>Geografisk opdeling</i>				
Salg af varer, indland	3.082.679	2.748.566	2.561.897	2.256.381
Salg af varer, udland	573.328	574.092	537.005	519.143
	3.656.007	3.322.658	3.098.902	2.775.524
<i>Segmentopdeling</i>				
Industry	1.141.361	1.136.460	1.034.064	969.387
Energy	1.176.886	884.222	1.176.886	950.308
Mobility	366.163	352.399	366.163	352.399
Building Technologies	521.789	503.430	521.789	503.430
Healthcare	449.808	446.147	0	0
	3.656.007	3.322.658	3.098.902	2.775.524
3 - Andre driftsomkostninger				
Tab ved salg af aktiver	669	0	669	0
Tab ved salg af anlægsaktiver	321	243	321	206
	990	243	990	206
4 - Andre driftsindtægter				
Gevinst ved salg af anlægsaktiver	1.191	348	1.102	348
Huslejeindtægt	20.158	19.114	26.034	22.096
	21.349	19.462	27.136	22.444
5 - Finansielle indtægter				
Renteindtægter fra øvrige koncernforbundne virksomheder	84	4	84	0
Øvrige renteindtægter	299	332	231	205
	383	336	315	205
6 - Finansielle udgifter				
Renteudgifter til øvrige koncernforbundne virksomheder	4.972	1.788	4.388	1.038
Renteudgifter af bankgæld og værdipapirer	26	92	0	81
Øvrige renteudgifter og garantiprovision	4.001	3.816	3.903	3.486
	8.999	5.696	8.291	4.605

Moderselskab

	2015/2016	2014/2015
7 - Kapitalandele i dattervirksomheder		
Anskaffelsessum 1. oktober	194.265	194.265
Reguleringer 1. oktober	-97.253	-99.125
Resultat af kapitalinteresser	9.857	22.872
Modtaget udbytte	0	-21.000
Reguleringer 30. september	-87.396	-97.253
Regnskabsmæssig værdi 30. september	106.869	97.012

Navn	Hjemsted	Selskabskapital	Kapitalandel	Resultat efter skat
Siemens Industry Software A/S	Ballerup	500	-2.404	1.442
Siemens Healthcare A/S	Ballerup	10.000	64.549	27.580
Erhvervede rettigheder			34.023	-14.108
Koncerngoodwill			10.701	-5.057
			106.869	9.857

Begge selskaber er 100 % ejede datterselskaber af Siemens A/S.

Noter

Koncern- og årsregnskab 1. oktober – 30. september

tkr.	Koncern		Moderselskab	
	2015/2016	2014/2015	2015/2016	2014/2015
8 - Skat af ordinært resultat				
Skat af årets resultat	47.511	50.178	38.290	35.111
Der specificeres således:				
Skat af årets skattepligtige indkomst	38.273	27.472	31.423	18.440
Regulering vedrørende tidligere år	-2.690	121	-2.366	132
Regulering af udskudt skat	11.928	22.585	9.233	16.539
	47.511	50.178	38.290	35.111

	Koncern			
	Goodwill	Erhvervede rettigheder	Software	I alt
9 - Immaterielle anlægsaktiver				
Anskaffelsessum 1. oktober 2015	382.659	70.539	958	454.156
Anskaffelsessum 30. september 2016	382.659	70.539	958	454.156
Afskrivninger 1. oktober 2015	-293.675	-22.408	-958	-317.041
Årets afskrivninger	-26.819	-14.108	0	-40.927
Afskrivninger 30. september 2016	-320.494	-36.516	-958	-357.968
Regnskabsmæssig værdi 30. september 2016	62.165	34.023	0	96.188
Regnskabsmæssig værdi 30. september 2015	88.984	48.131	0	137.115
Afskrives over	Maks. 15 år	Maks. 7 år	3 år	

	Moderselskab			
	Goodwill		Software	I alt
Anskaffelsessum 1. oktober 2015	204.079		958	958
Anskaffelsessum 30. september 2016	204.079		958	958
Afskrivninger 1. oktober 2015	-204.079		-958	-958
Afskrivninger 30. september 2016	-204.079		-958	-958
Regnskabsmæssig værdi 30. september 2016	0		0	0
Regnskabsmæssig værdi 30. september 2015	0		0	0
Afskrives over	Maks. 7 år		3 år	

Koncern- og årsregnskab 1. oktober – 30. september

tkr.	Koncern				
	Grunde og bygninger	Indretning af lejede lokaler	Driftsmateriel og inventar	Driftsmateriel under opførelse	I alt
10 - Materielle anlægsaktiver					
Anskaffelsessum 1. oktober 2015	253.299	48.896	182.480	4.977	489.652
Årets tilgang	4.117	699	4.178	723	9.717
Årets afgang	-4.845	-763	-26.188	-72	-31.868
Reklassificering	0	71	3.059	-3.130	0
Anskaffelsessum 30. september 2016	252.571	48.903	163.529	2.498	467.501
Afskrivninger 1. oktober 2015	-86.454	-8.250	-102.356	0	-197.060
Årets afskrivninger	-9.484	-4.510	-26.330	0	-40.324
Årets afgang	3.994	763	25.740	0	30.497
Afskrivninger 30. september 2016	-91.944	-11.997	-102.946	0	-206.887
Regnskabsmæssig værdi 30. september 2016	160.627	36.906	60.583	2.498	260.614
Regnskabsmæssig værdi 30. september 2015	166.845	40.646	80.124	4.977	292.592
Afskrives over	25-50 år	Lejeperiode	3-10 år		
Heraf finansielt leasede aktiver	65.217	0	0	0	65.217
Heraf aktiver til udlejning	0	0	0	4.637	4.637

	Moderselskab				
	Grunde og bygninger	Indretning af lejede lokaler	Driftsmateriel og inventar	Driftsmateriel under opførelse	I alt
Anskaffelsessum 1. oktober 2015	253.299	48.896	162.125	4.977	469.297
Årets tilgang	4.117	699	2.502	723	8.041
Årets afgang	-4.845	-763	-15.667	-72	-21.347
Reklassificering	0	71	3.059	-3.130	0
Anskaffelsessum 30. september 2016	252.571	48.903	152.019	2.498	455.991
Afskrivninger 1. oktober 2015	-86.454	-8.250	-95.982	0	-190.686
Årets afskrivninger	-9.484	-4.510	-16.142	0	-30.136
Årets afgang	3.994	763	15.404	0	20.161
Afskrivninger 30. september 2016	-91.944	-11.997	-96.720	0	-200.661
Regnskabsmæssig værdi 30. september 2016	160.627	36.906	55.299	2.498	255.330
Regnskabsmæssig værdi 30. september 2015	166.845	40.646	66.143	4.977	278.611
Afskrives over	25-50 år	Lejeperiode	3-10 år		
Heraf finansielt leasede aktiver	65.217	0	0	0	65.217
Der er ikke optaget aktiver til udlejning under driftsmateriel og inventar.					

Noter

Koncern- og årsregnskab 1. oktober – 30. september

tkr.	Koncern		Moderselskab	
	2015/2016	2014/2015	2015/2016	2014/2015
11 - Andre værdipapirer				
Anskaffelsessum 1. oktober	100	100	100	100
Regnskabsmæssig værdi 30. september	100	100	100	100
12 - Entreprisetrakter, netto				
Entreprisetrakter	2.302.297	2.076.021	2.301.645	2.075.136
Modtagne forudbetalinger fra kunder	-2.133.120	-1.821.788	-2.123.260	-1.813.496
	169.177	254.233	178.385	261.640
Der fordeles således i balancen:				
Entreprisetrakter, netto	482.828	455.490	482.176	454.605
Modtagne forudbetalinger fra kunder, netto	-313.651	-201.257	-303.791	-192.965
	169.177	254.233	178.385	261.640
13 - Udskudt skatteaktiv				
Udskudt skatteaktiv 1. oktober	0	17.384	0	13.652
Ændring i udskudt skat som følge af ændring af selskabsskatteprocenten	0	-218	0	0
Regulering vedrørende tidligere år	0	-155	0	-164
Årets ændring i udskudt skatteaktiv	0	-17.011	0	-13.488
Udskudt skatteaktiv 30. september	0	0	0	0
14 - Periodeafgrænsningsposter, aktiver				
Periodeafgrænsningsposter, indregnet under aktiver, omfatter afholdte omkostninger vedrørende efterfølgende regnskabsår.				
15 - Garantiforpligtelser				
Garantiforpligtelser 1. oktober	75.159	95.081	56.185	69.110
Anvendt i året	-5.291	-50.254	-3.777	-46.527
Tilbageførsel af uudnyttede garantiforpligtelser	-33.692	-28.897	-22.663	-5.823
Hensat for året	29.547	59.229	18.422	39.425
Garantiforpligtelser 30. september	65.723	75.159	48.167	56.185
<i>Forfaldstidspunktet for garantiforpligtelser forventes at blive:</i>				
0 – 1 år	32.478	40.377	25.775	33.800
1 – 5 år	27.574	33.860	16.721	21.463
> 5 år	5.671	922	5.671	922
	65.723	75.159	48.167	56.185

Koncern- og årsregnskab 1. oktober – 30. september

tkr.	Koncern		Moderselskab	
	2015/2016	2014/2015	2015/2016	2014/2015
16 - Udskudt skat				
Udskudt skat 1. oktober	5.356	-17.384	8.443	5.392
Ændring i udskudt skat som følge af ændring af selskabsskatteprocenten	0	218	0	0
Regulering vedrørende tidligere år	1.483	155	1.458	0
Årets ændring i udskudt skat	11.928	22.367	9.233	3.051
Udskudt skat 30. september	18.767	5.356	19.134	8.443
<i>Udskudt skat vedrører:</i>				
Immaterielle anlægsaktiver	5.652	1.233	-216	-291
Materielle anlægsaktiver	19.585	21.553	21.107	21.777
Omsætningsaktiver	29.177	21.163	29.245	21.242
Hensættelser og gældsforpligtelser	-35.647	-38.593	-31.002	-34.285
	18.767	5.356	19.134	8.443
17 - Andre hensatte forpligtelser				
Andre hensatte forpligtelser 1. oktober	42.983	31.767	35.649	27.430
Anvendt i året	-16.979	-17.818	-11.317	-13.513
Tilbageførsel af uudnyttede garantiforpligtelser	-25.774	-26.919	-21.032	-25.536
Hensat for året	32.690	55.953	16.805	47.268
Andre hensatte forpligtelser 30. september	32.920	42.983	20.105	35.649
<i>Forfaldstidspunktet for andre hensatte forpligtelser:</i>				
0 – 1 år	31.600	42.203	18.785	34.869
1 – 5 år	445	180	445	180
> 5 år	875	600	875	600
	32.920	42.983	20.105	35.649
18 - Leasingforpligtelser				
Leasingforpligtelse	68.065	71.508	68.065	71.508
Heraf kortfristet	4.248	5.257	4.248	5.257
Leasingforpligtelse, der forfalder til betaling efter fem år	43.523	43.267	43.523	43.267
19 - Periodeafgrænsningsposter				
Periodeafgrænsningsposter, indregnet under forpligtelser, omfatter modtagne betalinger vedrørende indtægter i de efterfølgende år.				
20 - Eventualforpligtelser				
Arbejdsgarantier stillet over for tredjemand	1.621.552	1.552.775	1.621.470	1.552.697
Heraf garanteret af koncernselskab	299.907	232.754	299.907	232.754
Huslejeforpligtelser	145.516	162.717	145.516	160.998
Øvrige leasingforpligtelser	53.214	49.061	41.309	37.965

Selskabet hæfter solidarisk med andre sambeskattede selskaber i koncernen for betaling af selskabsskatter for indkomstårene efter 2013 og kildeskatter, som forfalder til betaling 1. juli 2012 eller senere i sambeskatningskredsen.

Noter

Koncern- og årsregnskab 1. oktober – 30. september

tkr.	Koncern		Moderselskab	
	2015/2016	2014/2015	2015/2016	2014/2015
21 - Pengestrømsopgørelse – regulering				
Afskrivninger	81.251	73.641		
Gevinst ved afhændelse af anlægsaktiver	-870	-100		
Ændring i garantihensættelser	-9.436	-14.672		
Ændring i øvrige hensatte forpligtelser	-10.063	8.219		
Diverse reguleringer	668	-1.292		
	61.550	65.796		
22 - Ændring i arbejdskapital				
Ændring i varebeholdninger	-11.231	-7.361		
Ændring i tilgodehavender	-197.011	-121.016		
Ændring i leverandørgæld med videre	157.362	59.753		
	-50.880	-68.624		
23 - Afgang ved spaltning				
Materielle anlægsaktiver			-660	0
Varebeholdninger			-1.491	0
Tilgodehavender			-45.796	0
Udskudt skat			-3.993	0
Garantiforpligtelser og øvrige hensatte forpligtelser med videre			27.875	0
Leverandørgæld			1.435	0
Anden gæld			58.778	0
			36.148	0
Postering på kapitalandele			-36.148	0
			0	0

Noter uden henvisning

Koncern- og årsregnskab 1. oktober – 30. september

tkr.	Koncern		Moderselskab	
	2015/2016	2014/2015	2015/2016	2014/2015
24 - Personaleudgifter				
Honorar til moderselskabets bestyrelse	680	680	680	680
Vederlag til moderselskabets direktion	11.899	11.463	11.899	11.463
Gager og lønninger i øvrigt	815.714	788.106	694.244	686.342
Pensioner	83.538	83.167	72.978	73.315
Andre udgifter til social sikring	11.776	14.123	10.856	12.820
Øvrige personaleomkostninger	1.160	1.740	0	0
	924.767	899.279	790.657	784.620
Gennemsnitligt antal medarbejdere	1.294	1.333	1.139	1.182
25 - Honorar til generalforsamlingsvalgt revisor				
Samlet honorar	1.236	1.021	834	819
<i>Der specificeres således:</i>				
Honorar for revision	1.129	946	756	756
Honorar for revisionslignende ydelser	78	43	78	43
Honorar for andre ydelser end revision	29	32	0	20
	1.236	1.021	834	819

26 - Anvendelse af afledte finansielle instrumenter

Som led i sikring af indregnede og ikke-indregnede transaktioner anvender Siemens A/S valutaterminskontrakter.

Indregnede transaktioner

Sikring af indregnede transaktioner omfatter væsentligste tilgodehavender og gældsposter.

Valuta	Betaling/Udløb	Tilgodehavende	Gældsforpligtelse	Afdækket ved valutaterminskontrakter	Nettoposition
USD	<1 år	612	-344	0	268
EUR	<1 år	377.456	-13.206	-30.811	333.439
NOK	<1 år	0	-551	0	- 551
GBP	<1 år	7.078	-7.380	-9.932	-10.234
CHF	<1 år	279	-222	0	57
SEK	<1 år	222	-254	0	- 32
AUD	<1 år	0	-6	0	- 6
PLN	<1 år	0	-21	0	- 21
		385.647	-21.984	-40.743	322.920

Pr. 30. september 2016 udgør urealiserede nettotab på afledte finansielle instrumenter til valutasikring 1.946 tkr., der er indregnet i resultatopgørelsen.

27 - Oplysning om nærtstående parter og transaktioner med disse

Selskabets nærtstående parter omfatter bestyrelse, direktion og ledende medarbejdere samt disse personers nærtstående familiemedlemmer. Nærtstående parter omfatter endvidere selskaber i Siemens AG-koncernen. Siemens A/S ultimative moderselskab er Siemens AG, Wittelbacherplatz 2, München, Tyskland. Koncernregnskabet for Siemens AG kan rekvireres ved henvendelse til selskabet.

28 - Faste driftssteder

Selskabet har fast driftssted i England.

29 - Verserende retssager

Selskabet er ikke part i væsentlige verserende retssager.

Egne notater

[illegible]

